

*14000 Чернігівська обл., м. Чернігів, Деснянський район вул. Шевченко, буд.16, кв.81
тел. (066)5254658*

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

***до детального плану території орієнтовною площею 13,0138 га,
що розташована за межами населеного пункту на території
Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ)
Ічнянського району Чернігівської області для проведення
реконструкції частини будівель тваринницького комплексу***

Директор ФОП

Овдієнко В.О.

Овдієнко В.О.

м. Чернігів – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ CEO.....	6
Нормативно-правова база проведення CEO в Україні.....	7
Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення CEO.....	11
1. <i>Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування .....</i>	13
2. <i>Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.....</i>	18
3. <i>Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу .....</i>	38
4. <i>Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом .....</i>	52
5. <i>Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....</i>	56
6. <i>Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.....</i>	66
7. <i>Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.....</i>	77
8. <i>Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.....</i>	82
9. <i>Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....</i>	85
10. <i>Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....</i>	87
11. <i>Резюме нетехнічного характеру інформації розраховане на широку аудиторію.....</i>	88

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку людства одними з найістотніших проблем є екологічні, які безпосередньо впливають на здоров'я людей і стан довкілля.

12 жовтня 2018 року в Україні було введено в дію Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» № 2354-VIII, яким запроваджено процедуру стратегічної екологічної оцінки.

Інститут екологічної оцінки є відповіддю на сучасні глобальні екологічні виклики та прийнятим в міжнародній практиці інструментом для врахування екологічних факторів під час підготовки комплексних рішень. Він дозволяє передбачити й запобігти можливим негативним наслідкам для довкілля ще на етапі планування документів, які стосуються соціально-економічного розвитку як країн так і окремих громад.

Обов'язкове застосування такої процедури дає змогу інтегрувати екологічну складову до інших сфер суспільної дійсності, включивши її в документи державного планування. Таким чином на практиці реалізуються принципи сталого розвитку та досягаються задекларовані державою цілі з охорони довкілля, здоров'я та суміжних сфер.

СЕО дає змогу визначити, до яких наслідків для довкілля й здоров'я людей може призвести реалізація пропонованих ініціатив, надає відповідальним інституціям чи особам рекомендації щодо пом'якшення цих наслідків і пропонує альтернативні шляхи розвитку.

СЕО передбачає чіткі процедури консультацій і комунікації між ключовими органами влади, представниками бізнесу та громадянського суспільства, що сприяє ухваленню більш обґрунтованих і врівноважених рішень. Проведення СЕО сприяє підвищенню загальної прозорості ухвалення стратегічних рішень і дає можливість на ранній стадії планування та розробки ДДП врахувати думки й пропозиції основних зацікавлених сторін. СЕО допомагає вчасно запобігти екологічно несталим варіантам розвитку та помилкам, які виникають у процесі планування через нехтування охороною довкілля й здоров'ям населення.

Стратегічна екологічна оцінка є практичним інструментом для реалізації концепції сталого розвитку через врахування екологічних аспектів у процесах ухвалення рішень політичного, економічного й соціального характеру. Поява концепції сталого розвитку пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем, врахування питань охорони довкілля в процесах планування та ухвалення рішень щодо соціально економічного розвитку територіальних одиниць різного масштабу.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля через виявлення й урахування ймовірних екологічних наслідків пропонованих

документів державного планування задля забезпечення збалансованого розвитку міст і регіонів. Інакше кажучи, СЕО робить ДДП більш «зеленими», що дає можливість зменшити їх негативний вплив на довкілля та покращити не лише стан довкілля, а й здоров'я та безпеку життєдіяльності населення.

СЕО обов'язково проводиться щодо проектів ДДП, які відповідають одночасно двом критеріям: які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі, крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відповідно до статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20.03.2018 № 2354-VIII.

Відповідно до ст. 3 п. 1 та п. 2 (абзац 4) Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» об'єкт підпадає під другу категорію видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

- глибоке буріння, у тому числі геотермальне буріння, буріння з метою зберігання радіоактивних відходів, **буріння з метою водопостачання** (крім буріння з метою вивчення стійкості ґрунтів);
- потужності для вирощування: **птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок - 500 місць і більше);** великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше).

Перелік скорочень та аббревіатур:

СЕО – стратегічна екологічна оцінка

ОВД – оцінка впливу на довкілля

ДДП – документ державного планування

ДПТ – детальний план території

ГДК – граничнодопустима концентрація

ГДР – граничнодопустимий рівень

ГДС – граничнодопустимий скид

ГДВ – граничнодопустимий викид

ЗМІ - засоби масової інформації

СЗЗ – санітарно-захисна зона

ОТГ - об'єднана територіальна громада

ТПВ – тверді побутові відходи

МВВ – місце видалення відходів

ЧКУ – Червона книга України

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ СЕО

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість здійснити всебічний аналіз можливого впливу планованої діяльності на довкілля та запобігти його можливим негативним екологічним наслідкам, пом'якшити їх.

Україна впевнено тримає курс на впровадження світового досвіду підходів реалізації сталого розвитку, одним з кроком є впровадження нового інструменту реалізації екологічної політики – СЕО.

СЕО є важливою та необхідною процедурою, яка спрямована на реалізацію і захист прав та інтересів суспільства у сфері використання та охорони природних ресурсів, ураховує інтереси майбутніх поколінь шляхом інтеграції екологічних пріоритетів у плани та програми соціально-економічного розвитку країни.

СЕО зосереджена на всебічному аналізі можливого впливу запланованої діяльності на навколишнє природне середовище на коротку та віддалену перспективи, передбачає використання отриманих результатів для запобігання екологічним наслідкам або їх пом'якшення.

Методологія ґрунтується на європейському досвіді проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Порядок здійснення СЕО затверджено відповідно до статті 9 Закону України «Про СЕО» та V розділу Методичних рекомендацій із здійснення СЕО документів державного планування.

Етапами стратегічної екологічної оцінки є:

-
- 1) визначення **обсягу** СЕО
  - 2) складання **звіту** про СЕО
  - 3) проведення громадського **обговорення** та консультацій
  - 4) **врахування** звіту про СЕО, результатів громадського обговорення та консультацій
  - 5) **інформування** про затвердження документа державного планування
  - 6) **моніторинг** наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562 VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (ухвалено Верховною Радою України 28 лютого 2019 року). У цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Цей Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм СЕО, який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну

оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Відповідно до Наказу № 296 від 10 серпня 2018 року Міністерством екології та природних ресурсів України (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінприроди від 29.12.2018 № 465) було затверджені Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. Дані Методичні рекомендації розроблено на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до частини 3 статті 11 Закону та частини 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної документації» у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проєктів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища».

Вимоги до структури та змісту звіту про CEO, визначені частиною 2 статті 11 Закону України «Про CEO» є обов'язковими.

Розроблення генерального плану, поєднаного з детальним планом території та планом зонування і звіту про CEO необхідно здійснювати відповідно до вимог законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», ДБН Б. 1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».

Розроблення розділу «Охорона навколишнього природного середовища», який для проєктів містобудівної документації є звітом CEO, необхідно здійснювати відповідно до вимог статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», ДСТУ-Н Б Б.1.1- 10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації».

Заходи щодо охорони атмосферного повітря необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Заходи по охороні водного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 №2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства

України від 08.04.2013 №133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 №134, ДСТУ- Н Б В.2.5-61:2012 «Настанова з улаштування систем поверхневого водовідведення», затвердженого наказами Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 10.04.2012 №152.

Формування, збереження та раціональне, невиснажливе використання екологічної мережі регулюється Законами України «Про екологічну мережу України». Відповідно до пункту 4 статті 15 Закону України «Про екологічну мережу» регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

Заходи у сфері поводження з відходами необхідно здійснювати відповідно до вимог Закону України «Про відходи», серед іншого, щодо:

- розробки та затвердження схеми санітарного очищення населеного пункту (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»);
- організації роздільного збирання корисних компонентів твердих побутових відходів (вимоги статей 21, 35-1 Закону України «Про відходи»);
- затвердження місцевих програм поводження з відходами та контроль за їх виконанням (вимоги статті 21 Закону України «Про відходи»);
- вжиття заходів для стимулювання суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сфері поводження з відходами (вимоги статті 21 Закону України «Про відходи»);
- вирішення питання щодо розміщення на своїй території об'єктів поводження з відходами (вимоги статті 21 Закону України «Про відходи»).

В процесі розробки звіту зі стратегічної екологічної оцінки необхідно враховувати вимоги наступних законодавчих актів:

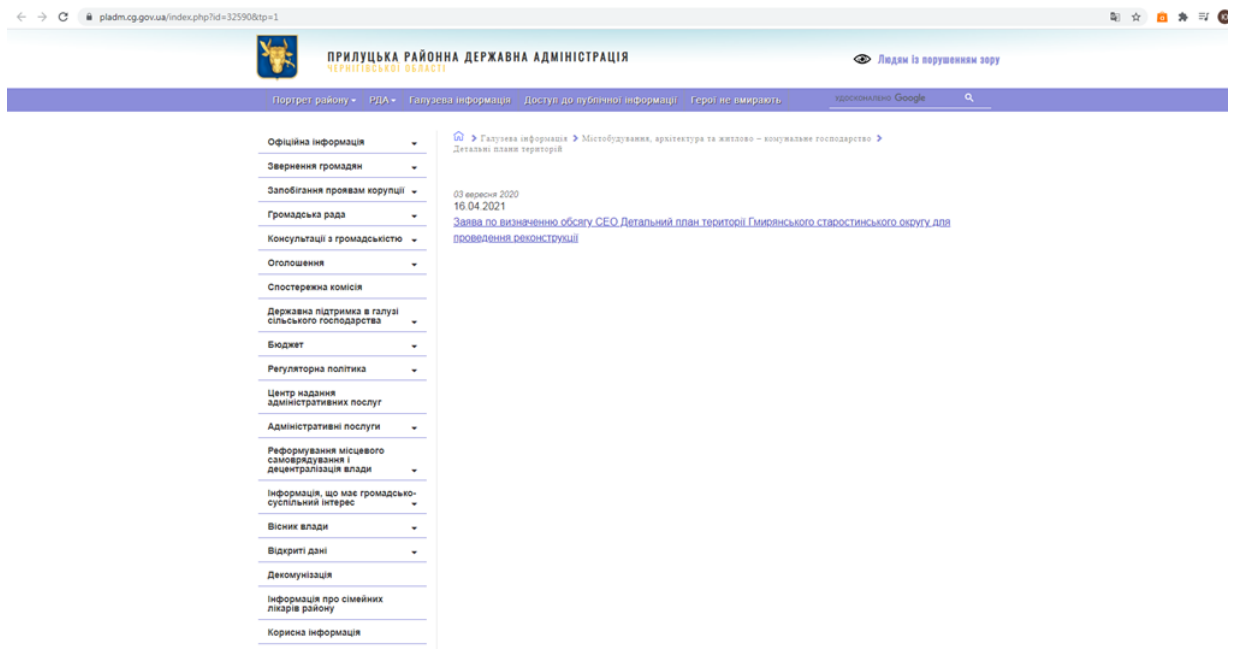
- ✓ Земельного, Водного та Лісового кодексів України;
- ✓ Кодексу України про надра;
- ✓ Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- ✓ Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;

- ✓ Закону України «Про основи містобудування»;
- ✓ Закону України «Про охорону земель»;
- ✓ Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»;
- ✓ Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- ✓ Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;
- ✓ Закону України «Про відходи»;
- ✓ Закону України «Про рослинний світ»;
- ✓ Закону України «Про тваринний світ»;
- ✓ Закону України «Про мисливське господарство та полювання»;
- ✓ Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;
- ✓ Закону України «Про екологічну мережу України», а також наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів».

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення CEO

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки проєкту ДПТ орієнтовною площею 13,0138 га, що розташована за межами населеного пункту на території Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ) Ічнянського району Чернігівської області для проведення реконструкції частини будівель тваринницького комплексу було складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

З метою громадського обговорення на офіційному сайті Прилуцької районної державної адміністрації Чернігівської області в розділі Галузева інформація/Містобудування, архітектура та житлово-комунальне господарство/Детальні плани територій інформація доступна за посиланням: <https://pladm.cg.gov.ua/index.php?id=32590&tp=1> оприлюднена заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації Детальний план території орієнтовною площею 13,0138 га що розташована за межами населеного пункту на території Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ) Ічнянського району Чернігівської області для проведення реконструкції частини будівель тваринницького комплексу.

Рис. 1 Витяг з офіційного сайту щодо розміщення інформації

Також, було проінформовано громадськість у друкованих ЗМІ.

1. Оголошення в газету «Деснянська правда» №13 (28776) від 22 квітня 2021р.

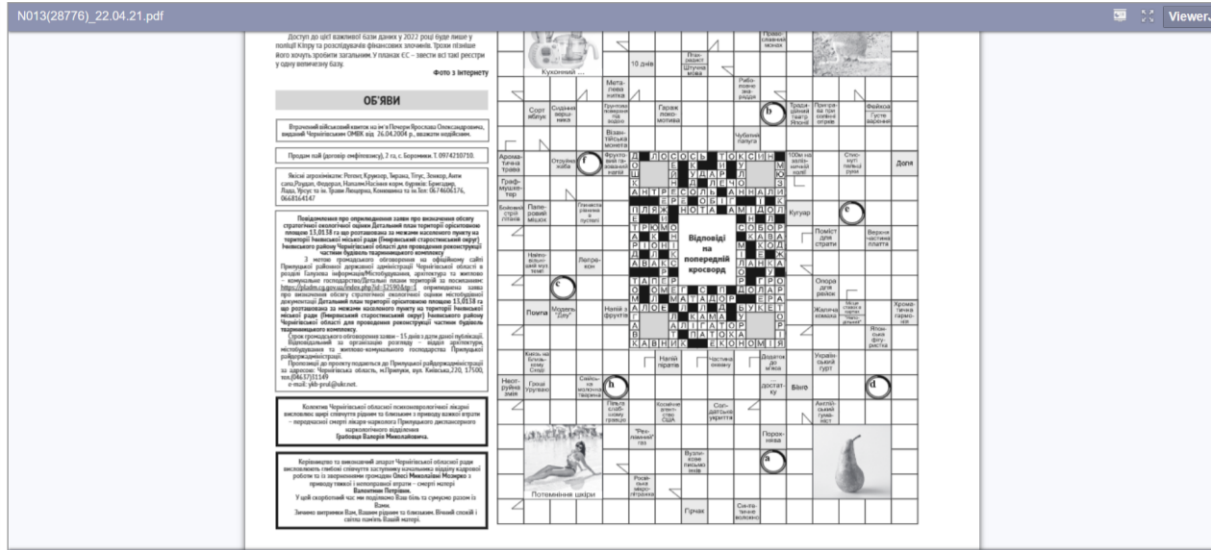

Рис. 2 Витяг з електронної версії газети «Деснянська правда»

2. Оголошення в газету «ГАРТ» №17 від 22 квітня 2021р.

Рис. 3 Витяг з електронної версії газети «ГАРТ»

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (15 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Детальний план території орієнтовною площею 13,0138 га що розташована за межами населеного пункту на території Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ) Ічнянського району Чернігівської області для проведення реконструкції частини будівель тваринницького комплексу розроблений на підставі розпорядження Ічнянської райдержадміністрації від 28.07.2020 р. №101 «Про розроблення детального плану території» та відповідно до погодженого завдання на проектування.

В межах території проектування знаходяться земельні ділянки загальною площею території детального плану – 12,8724 га (дві земельні ділянки прощами: 11,2054 га та 1,6670 га, кадастрові номери: 7421782800:03:000:0540 та 7421782800:02:000:0677 відповідно), а також землі не надані у власність чи користування площею – 0,1414 га.

Існуюча територія використовується для обслуговування існуючих будівель та споруд тваринницького комплексу ТОВ «ПРИЛУКИ - ГРАНДБУД».

Детальний план є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єкту будівництва, формування принципів планувальної організації забудови, уточнення в більш крупному масштабі положень схеми планування території району, визначення планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формування пропозицій щодо можливого розташування об'єкту в межах однієї проектною території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, заходів щодо реалізації містобудівної політики розвитку території району, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1- 14:2012 «Склад та зміст детального плану території».

Детальним планом території визначено:

1. принцип планувально – просторової організації забудови;
2. червоні лінії та лінії регулювання забудови;
3. функціональне призначення, режим та параметри забудови земельних ділянок, розподіл території на зони згідно з Державними будівельними нормами, стандартами і правилами;
4. уточнення містобудівних умов і обмежень;

5. обсяги інженерної підготовки території;
6. систему інженерних мереж;
7. порядок організації транспортного і пішохідного руху;
8. порядок комплексного благоустрою та озеленення;
9. захист населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального, воєнного характеру.

Розроблення проєкту здійснювалось на основі нормативно-правових актів, які регламентують діяльність органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, щодо розроблення, збереження, та тиражування містобудівної документації.

При розробленні проєкту враховані вимоги таких законодавчих і нормативних документів:

- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про генеральну схему планування території України»;
- Закон України «Про благоустрій населених пунктів»;
- Закон України «Про землеустрій»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про планування та забудову територій»;
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту»;
- ДБН Б.1.1-14:2012 «Склад та зміст детального плану території»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.1.1-25:2009 «Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення»;
- ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки й гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН Б.1.1-22:2017 «Склад та зміст плану зонування території»;

- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди».
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів "Охорона навколишнього природного середовища" у складі містобудівної документації»,
- ДСТУ Б.Б.1-17:2013 «Умовні позначення графічних документів містобудівної документації»;
- ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- ДСП 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», інших нормативно-правових актів.

Під час проєктування детального плану враховано містобудівну документацію вищого рівня з урахуванням проєктних рішень Генеральної схеми планування території України (затвердженої 07.02.2002 року) та Схеми планування території Чернігівської області (затвердженої 28.09.2012 року). Крім цього, приймалися до уваги національні, регіональні та місцеві програми які також визначають відповідні передумови для прийняття проєктних рішень, а саме:

- ❖ Постанова Верховної Ради України «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки»;

Завдання, цілі, напрями програми: Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки та збереження генофонду Українського народу.

- ❖ Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року;

Завдання, цілі, напрями програми: Упровадження екосистемного підходу в галузеву політику та удосконалення системи інтегрованого екологічного управління, інтеграція екологічної політики до інших політик, обов'язкове врахування екологічної складової під час розроблення та затвердження документів державного планування та у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, зокрема екологічна модернізація промислових підприємств шляхом зниження ставки екологічного податку або у формі фіксованої річної суми компенсації (відшкодування податку), у поєднанні з поліпшенням екологічних

характеристик продукції, є шляхом до сучасної системної екологічної політики, що реалізується у країнах - членах Європейського Союзу.

❖ Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Завдання, цілі, напрямки програми: Ця Стратегія є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців.

❖ Державна цільова екологічна програма проведення моніторингу навколишнього природного середовища, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2007 р. № 1376;

Завдання, цілі, напрямки програми: Моніторинг стану атмосферного повітря, вод, земель, лісів, геологічного середовища, біологічного різноманіття, поводження з відходами, фізичних факторів впливу на навколишнє природне середовище.

❖ «Програма охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки» затверджена рішенням третьої сесії обласної ради восьмого скликання від 26 лютого 2021 року № 45-3/VIII;

Завдання, цілі, напрямки програми: Проблема поводження з відходами, в тому числі з небезпечними; Забруднення поверхневих водних ресурсів стічними водами. Утилізація непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин;

❖ Стратегія сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням двадцять першої сесії обласної ради сьомого скликання від 18 грудня 2019 року;

Завдання, цілі, напрямки програми: Комплексний розвиток територіальних громад, захист і збереження територій (збереження та охорона навколишнього природного середовища для майбутніх поколінь), створення умов до формування здорового населення, підвищення рівня інвестиційної

привабливості та інноваційної спроможності. Залучення інвестицій, розвиток підприємництва.

- ❖ «Регіональна цільова програма розвитку водного господарства Чернігівської області на період до 2021 року» (зі змінами) затверджена рішенням третьої сесії обласної ради шостого скликання від 29 березня 2011 року;

Завдання, цілі, напрямки програми: Створення сприятливих умов для ефективного функціонування водного господарства і реалізації державної політики у сфері управління, використання та відтворення водних ресурсів за басейновим принципом; Захист сільських населених пунктів і сільськогосподарських угідь від шкідливої дії вод.

- ❖ Стратегія розвитку Ічнянської міської об'єднаної територіальної громади на період до 2029 року.

Завдання, цілі, напрямки програми: перетворити Чернігівщину в економічно самодостатній, екологічно чистий і туристично привабливий регіон України з високорозвиненим промислово-аграрним комплексом, гідним рівнем життя населення, зі щасливими, патріотичними та працьовитими жителями. Стратегією передбачається досягнення збалансованого економічного та соціального розвитку території. Вона ґрунтується на принципах забезпечення рівних прав та можливостей для мешканців і мешканок громади. Економічний розвиток, як процес стратегічного партнерства, допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові й існуючі підприємства з високим потенціалом до зростання та створення умов для цього розвитку на тривалий період. Створення належних умов життя сприятиме забезпеченню добробуту населення, його всебічному розвитку, збільшенню кількості мешканців громади, загальному підвищенню привабливості громади.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

Для підготовки зазначеного розділу використовувались дані доступної інформації, а саме: доповідей про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області, екологічного паспорту Чернігівської області, інформаційно-аналітичного огляду стану довкілля Чернігівської області, інформації офіційних веб-сайтів державних органів.

Доповідь про стан навколишнього природного середовища Чернігівської області є одним з основних документів, створених з метою узагальнення та систематизації спостереження, статистичної та науково-дослідницької екологічної інформації про стан довкілля, про заходи з його збереження та охорони. Доповідь про стан навколишнього природного середовища у Чернігівській області - це щорічний випуск об'єктивної аналітичної інформації про екологічний стан області, яка є необхідною для вирішення екологічних проблем області. Вона містить комплексну оцінку довкілля регіону, що має сприяти зміцненню потенціалу суспільної свідомості, підвищенню компетентності всіх тих, хто ухвалює відповідальні для суспільства і сталого розвитку рішення.

Доповідь містить узагальнені та аналітичні матеріали про використання, охорону і відтворення природних ресурсів регіону, державний екологічний моніторинг довкілля, державну політику та контроль у галузі охорони природи та природокористування, впровадження еколого-економічних реформ, здійснення регіональних та національних екологічних програм, результати державної екологічної експертизи, поводження з відходами виробництва, радіаційну безпеку, вплив якості довкілля на стан здоров'я населення, екологічне інформування населення, освіти, громадські екологічні рухи, стан і перспективи наукових досліджень в галузі екології та раціонального природокористування, міжнародне співробітництво з питань охорони довкілля.

Матеріали, зібрані в доповіді, відображають стан атмосферного повітря, водних, земельних ресурсів, рослинного, тваринного світу, природно-заповідного фонду, визначають вплив господарської діяльності на довкілля, висвітлюють нагальні екологічні проблеми та пропозиції щодо шляхів їх вирішення. Доповідь також містить інформацію про стан державного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, стан екологічної освіти, інформування громадськості та громадських організацій.

Згідно закону України «Про інформацію» (стаття 13, пункт 2) інформація про стан довкілля, крім інформації про місце розташування військових об'єктів, не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом. Тому посилаючись на загальнодоступні джерела можна дати наступну оцінку стану навколишнього середовища, де планується провадження планової діяльності.

Згідно даних про стан навколишнього природного середовища по Чернігівській області можна визначити основні показники стану довкілля.

За площею Чернігівська область - одна з найбільших областей України (31,9 тис. км²). Населення - 976,7 тис. жителів (станом на 01.01.2021 року). Розташована у північній частині України і межує з Російською Федерацією (199 км держкордону), Республікою Білорусь (227 км держкордону), Сумською, Полтавською та Київською областями.

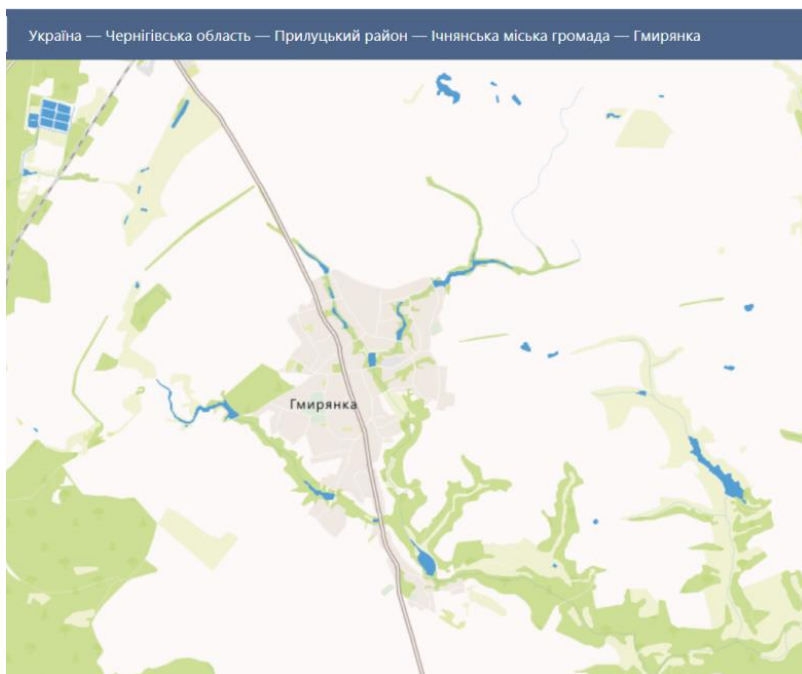
Чернігівщина - край з потужним економічним, інтелектуальним і природним потенціалом. У галузевій структурі промисловості пріоритетними є харчова, паливна, машинобудівна і металообробна, деревообробна, целюлозно-паперова, легка. Помітну роль відіграють електроенергетика, хімічна та нафтохімічна промисловість.

Рис. 2.1. Карта-схема Чернігівської області

Потенційні можливості підприємств дають змогу виготовляти унікальні вироби виробничо-технічного призначення, широкий спектр товарів народного споживання, здатних задовольняти потреби національного і зовнішнього ринків.

Чернігівщина має значний сільськогосподарський потенціал і є однією з найбільш аграрно-розвинутих в Україні. У поліській частині більше разом із зерновими вирощується картоплі і льону, в лісостепу - зернових культур і цукрових буряків.

Значне місце належить тваринництву, в основному це - скотарство молочно-м'ясного напрямку, свинарство і птахівництво. Географічне розташування на межі інших держав, природні можливості, розгалужена мережа автомобільних шляхів, доступ до ринків України та інших країн створюють можливості для збільшення експортного потенціалу.

Гмирянка — село в Україні, у Прилуцькому районі Чернігівської області.

Центр Гмирянської сільської ради. Населення становить 874 осіб. Площа села близько 5,7 км². Висота над рівнем моря — 152 м.

Рис. 2.2. Карта-схема

с. Гмирянка

Атмосферне повітря

У 2020 році викиди від стаціонарних джерел 450 підприємств, організацій, установ, громадян – суб'єктів підприємницької діяльності в Чернігівській області склали 27,437 тис. т, що на 2,224 тис. т (7,5 %) менше викидів минулого року.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по Чернігівській області у розрахунку на одну особу склали 27,5 кг і в розрахунку на 1 км² – 860,0 кг.

Найбільша кількість промислових підприємств знаходиться в м. Чернігові – 72 (16 % – усіх підприємств області), у м. Прилуки – 20 (4,4 %), у м. Ніжині – 19 (4,2 %), Бахмацькому районі – 30 (6,6 %), Ічнянському районі – 24 (5,33 %), Корюківському районі – 18 (4,0 %), Чернігівському районі – 30 (6,6%) відповідно.

Таблиця 2.1 Динаміка викидів в атмосферне повітря

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис. т			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв. км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП,т
	Всього	у тому числі				
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами			
2000	64,183	20,164	44,019	2001	55	-*
2016	37,102	37,102	**			
2017	31,854	31,854	**	989,685	30,752	*
2018	29,661	29,661	**	929,721	29,28	*
2019	27,437	27,437	**	860,0	27,5	*

* - розрахунки валового регіонального продукту (ВРП) не проводяться

** - викиди від пересувних джерел забруднення Головним управлінням статистики у Чернігівській області з 2016 року не розраховувались.

Табл. 2.2. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення у Ічнянському районі, тис. тонн

Ічнянський район	2000	2016	2017	2018	2019
	0,238	1,168	1,184	1,100	1,173

Табл. 2.3. Динаміка викидів стаціонарними джерелами в атмосферне повітря, у тому числі по найпоширеніших речовинах (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у Ічнянському районі тис. тонн

Ічнянський район	2018 р.					2019 р.				
	разом	в т.ч.				разом	в т.ч.			
		пил	діоксид сірки	діоксид азоту	оксид вуглецю		пил	діоксид сірки	діоксид азоту	оксид вуглецю
	1,100	0,020	0,003	0,022	0,011	1,173	0,012	0,004	0,020	0,034

Табл. 2.4. Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря у 2019 р.

Ічнянський район	Обсяги викидів, тис. тонн		Збільшення / зменшення викидів у 2019р. проти 2018р., тис. тонн	Обсяги викидів у 2019р. до 2018 р., %	Викинуто в середньому одним підприємством, тонн
	2019	у 2018 р.			
	1,173	1,100	0,073	106,6	48,885

Основними промисловими підприємствами регіону є:

Підприємства харчової промисловості (найбільші з них: Парафіївський цукровий завод, Ічнянський завод сухого молока та масла, Пелюхівський крохмальний завод, Ічнянський спиртовий завод), молоко-консервний завод. Спеціалізація с/г-землеробство зерново-буряківничого і тваринництво м'ясо-молочного напрямків.

У галузі промислового виробництва діє чотири переробні промислові підприємства, основними з яких є ВАТ «Ічнянський завод сухого молока та масла» та ПАТ «Ічнянський молочно-консервний комбінат». Невеликі обсяги в структурі виробництва промислової продукції району забезпечують два підприємства державної форми власності: Ічнянський спиртовий завод, та Ічнянське хлібоприймальне підприємство. П'яте велике підприємство району ПАТ «Парафіївський цукровий завод» не працює з початку 2010 року.

Враховуючи відсутність значної промисло-виробничої діяльності в межах регіону в існуючому стані та на перспективу, стан повітря характеризується як задовільний.

Стан радіаційного забруднення атмосферного повітря

Аналіз середньомісячної потужності експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі показує, що перевищень мінімального рівня дії, який складає 30 мкР/год, не спостерігалось. Потужність експозиційної дози гамма-випромінювання по області становила в середньому 8-12 мкР/год, що не відрізняється від показників минулих років. По декілька днів на місяць фіксувалися максимальні разові рівні 13,0-15,0 мкР/год. Коливання показників залежало від температурного режиму, напрямків та сили вітру, кількості опадів.

Водне середовище

Гідрографічна мережа Чернігівщини належить до басейнів великих річок Десна та Дніпро. Ці басейни згідно з Державним водним кадастром у межах області розбито на водогосподарські ділянки (басейн р. Дніпро – 7 ділянок, басейн р. Десна – 6 ділянок).

Відповідно до класифікації річок України всі річки Чернігівщини поділяються на: 2 великі річки – Дніпро (124 км) та Десна (505 км), 8 середніх – Сож, Трубіж, Супій, Удай, Судость, Сейм, Снов, Остер (загальна протяжність 723 км), 1560 малих річок (загальна протяжність 7017 км), з яких 160 мають довжину більше 10 км.

На Чернігівщині наразі функціонує 18 водосховищ загальною площею водного дзеркала 1,7 тис. га і об'ємом 38,9 млн м³ та 605 руслових ставків з

гідротехнічними спорудами сумарним об'ємом 3,9 млн м³ і загальною площею водного дзеркала 75,5 тис. га.

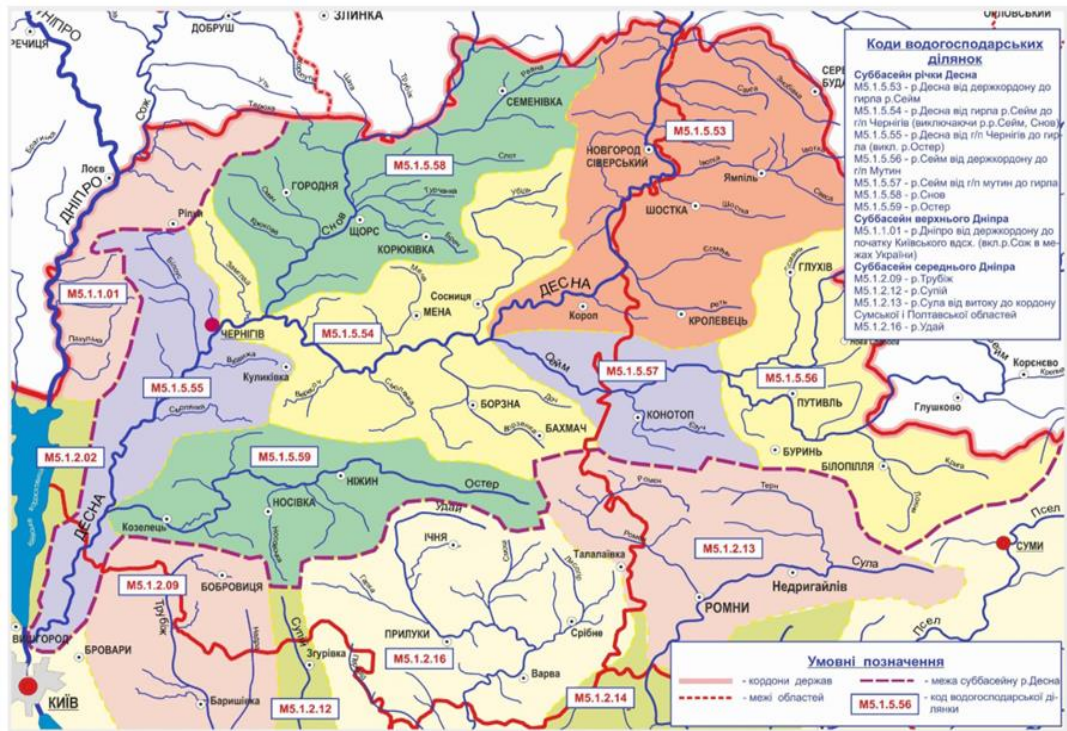

Рис. 2.3 Гідрографічна мережа Ічнянського району

На території Ічнянщини беруть початок дві річки – Удай та Іченька. Її довжина становить 327 км, площа басейну – 7030 км².

Удай бере початок поблизу с. Рожнівка Ічнянського району і протікає Придніпровською низовиною, заплава її заболочена, на окремих ділянках осушена. Живлення річки мішане, з переважанням снігового. Основними притоками є річки Перевід, Іченька, Смош та Лисогір. Річка є найбільшою водною артерією Ічнянщини, Прилуччини, Срібнянщини, Варвинщини, Пирятинщини.

Річка Іченька бере свій початок на схід від міста Ічні в урочищі Верхівня. Тече спочатку на захід, а перед селом Хаєнки змінює свій напрямок на південно-західний. Загальна довжина Іченьки становить майже 30 км. Площа басейну річки приблизно 168 кв. км. Живиться річка переважно атмосферними опадами з помітною участю підземних вод. Іченька має 14 невеличких приток. Навесні всі притоки несуть свої води до Іченьки, але влітку вони міліють, місцями пересихають, втрачаючи зв'язок з річкою. Іченька – рівнинна річка. Її виток знаходиться на висоті 165 м над рівнем моря, а гирло на висоті 132 м. На своєму шляху вона утворює велику кількість ставків, боліт. Іченька впадає в Удай, який є притокою Сули.

Річки Удай та Іченька утворюють своєрідні водно-болотні ландшафти.

Землі, ґрунти

Ґрунтовий покрив району характеризується великою різноманітністю.

Згідно публічної кадастрової карти, ґрунти території проєктування представленні дерново-слабо- і середньо підзолистими піщаними та глинисто-піщаними ґрунтами та темно-сірими опідзоленими ґрунтами.

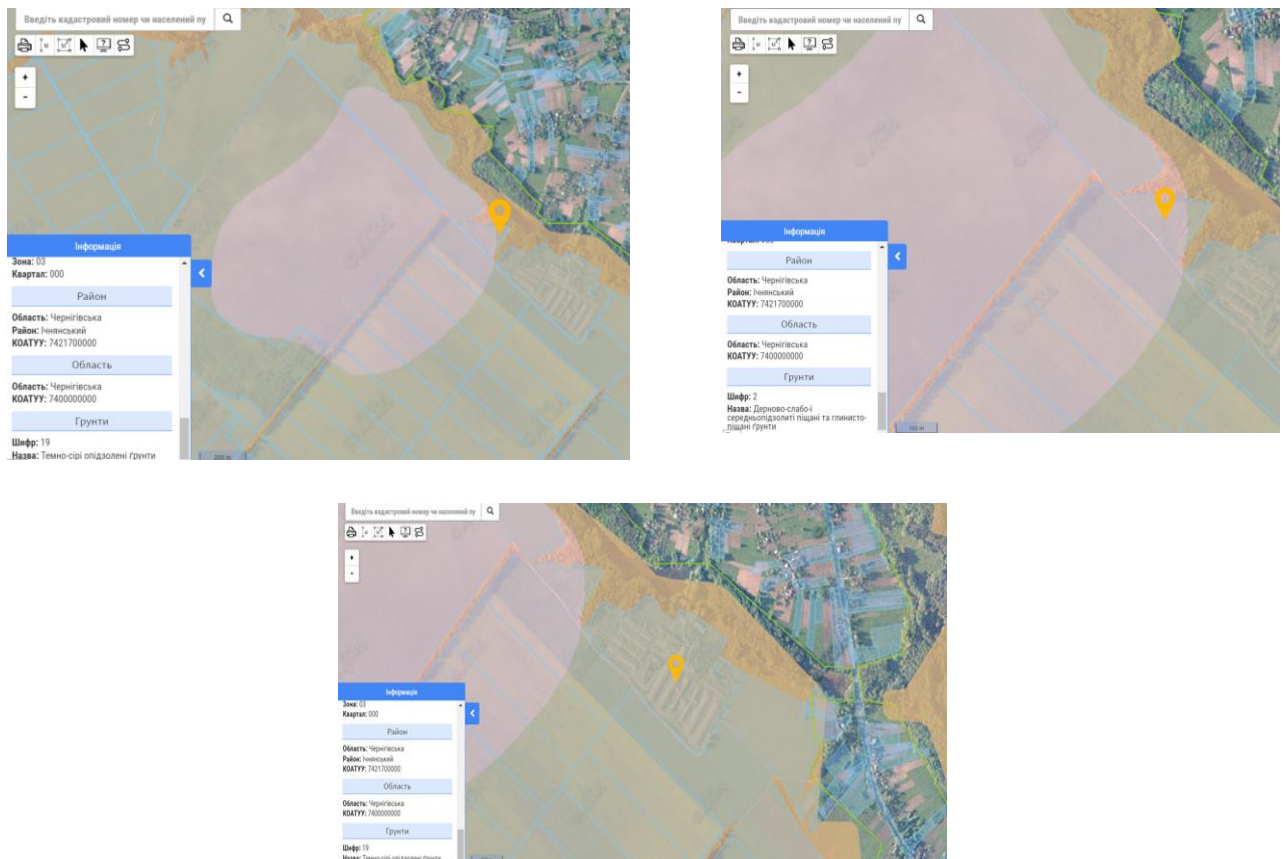

Рис. 2.4. Витяги з публічної кадастрової карти України

За еколого-агрохімічною оцінкою ґрунти Ічнянського району з 51 балами відносяться до ґрунтів середньої якості V класу.

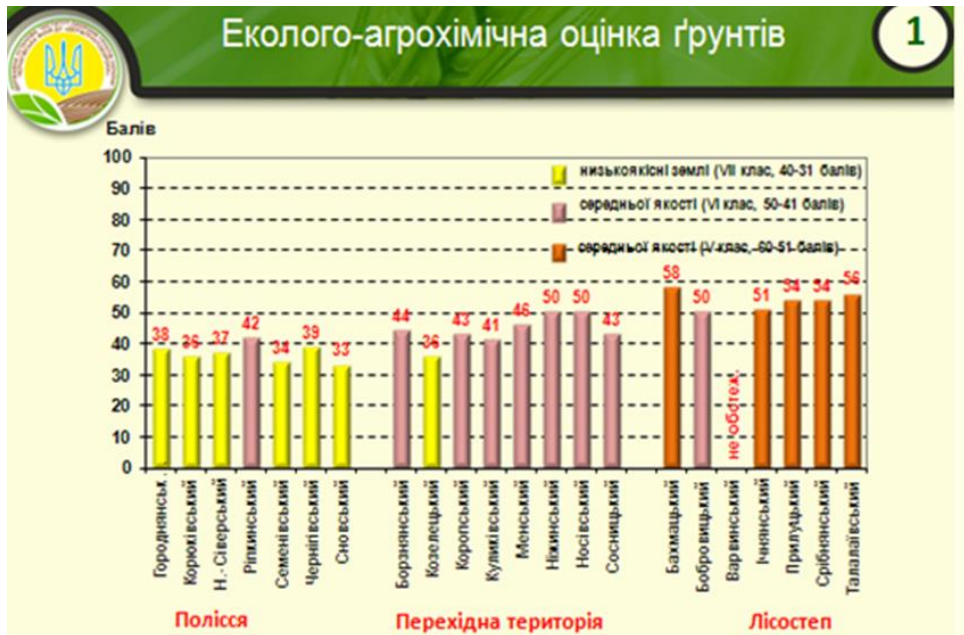

Рис. 2.5. Еколого-агрохімічна оцінка ґрунтів
Чернігівської області

За інформацією Чернігівської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів», результати агрохімічної паспортизації земель, їх моніторинг показують, що родючість ґрунтів Ічнянського району, за результатами останніх обстежень за 2017 рік (інформація Головного Управління Держгеокадастру у Чернігівській області за 2018, 2019 роки не надавалась), за окремими агрохімічними показниками знижується (таблиця 2.5). Порівнюючи основні агрохімічні показники (забезпеченість ґрунтів рухомими сполуками фосфору, калію, азотом, гумусом, ступінь кислотності ґрунтів) останнього туру обстеження з попереднім варто відзначити незначну, проте негативну їх динаміку.

Таблиця 2.5 Площа порушених, відпрацьованих та рекультивованих земель по Чернігівській області станом на 01.01.2017

№	Назва району	Площа порушених земель, тис. га	% до загальної площі території району	Площа відпрацьованих земель, тис. га	% до загальної площі території району	Площа рекультивованих земель, тис. га	% до загальної площі території району
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ічнянський	0,1	0,05	0,0	0,04	0	0

Рослинний та тваринний світ

Рослинний світ Чернігівщини включає понад 900 видів судинних рослин, що становить біля 18,4% від загальної кількості судинних рослин, поширених в Україні.

Тваринний світ характеризується ще більш багатим видовим складом, який становить близько 41% від загальноукраїнського. У сучасній фауні області налічують понад 30 тис. видів. Чернігівщину населяє близько 425 видів хребетних тварин, серед яких понад 65 видів ссавців, близько 290 видів птахів, більше 45 видів риб. З них до Червоної книги України занесено - 161 вид, до списку міжнародного союзу охорони природи - 29 видів, до Європейського червоного списку - 52 види, до списку видів Бернської конвенції - 390 видів, Бонської конвенції - 30 видів. З 290 видів птахів 194 гніздяться на території області, 50 є осілими, 207 мають статус пролітних, у групу залітних або випадково залітних входить 41, зимуючих - 51.

Ландшафти Чернігівського та Новгород-Сіверського Полісся, характеризуються різними річководолинними (заплавні, терасові, притерасові) та межирічними (при вододільними) природними територіями, які різностаново збережені. Серед них наближені до первинних лісові ландшафти, та дуже змінені меліоративними системами лучні і болотні. На території поліської частини області збережені значні лісові масиви.

Природно-заповідний фонд

Чернігівська область посідає перше місце в Україні по кількості заповідних територій. На території Чернігівської області функціонує 674 об'єкти та території природно-заповідного фонду загальною площею 262,6 тис. га, що становить 7,87 % площі області.

Таблиця 2.6 Структура природно-заповідного фонду Чернігівської області

Категорія територій та об'єктів ПЗФ	на 01.01.2021 р.	
	Кількість, шт.	Площа,
		га
1	2	3
Природні заповідники	-	-
Біосферні заповідники	-	-
Національні природні парки*	2	41988,5000
Регіональні ландшафтні парки	3	85045,3491
Заказники загальнодержавного значення	12	10421,6832
Заказники місцевого значення	444	105726,5022

Пам'ятки природи загальнодержавного значення	7	297,0000
Пам'ятки природи місцевого значення	132	571,3900
Заповідні урочища	52	17958,2608
Ботанічні сади місцевого значення	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	204,7000
Дендрологічні парки місцевого значення	1	11,9000
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	9,0000
Зоологічні парки місцевого значення	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	40,0000
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	18	332,9000
РАЗОМ:	674	262607,1853
в тому числі:		
загальнодержавного значення	24	52960,8832
місцевого значення	650	209646,3021
Фактична площа ПЗФ	251154,2953	
% фактичної площі ПЗФ від площі адмін.-територ.одиниці	7,87	

Нижче представлено карту об'єктів ПЗФ, які територіально розміщені найближче до території об'єкту проектування.

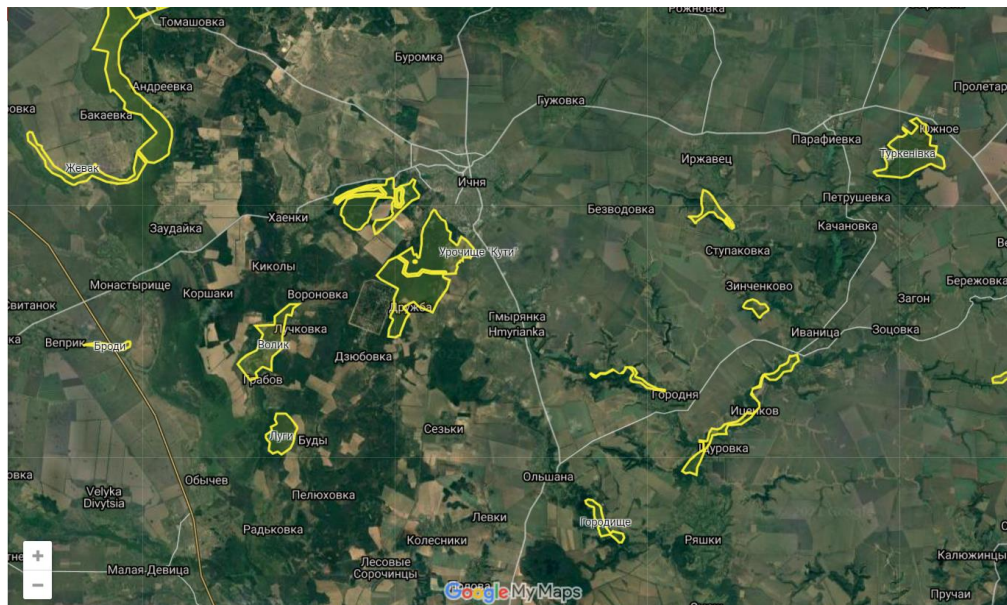

Рис 2.6 Ситуаційна карта-схема з нанесеними об'єктами природно-заповідного фонду місцевого значення

1. Назва території, об'єкта ПЗФ <u>Гідрологічний заказник місцевого значення</u> “Гнилий яр”
номер реєстрації: МЗ г 6/8–578
Значення: <i>місцеве</i>
Категорія: <i>заказник гідрологічний</i>
Підпорядкування: <i>Городнянської сільської ради</i>
Адміністративне розташування об'єкта ПЗФ: <i>Чернігівська обл., Ічнянський р-н</i>
Місцезнаходження об'єкта ПЗФ: <i>Ічнянський р-н, с. Городня</i>
Створено (оголошено) рішенням <i>Чернігівського обласної ради від 24.12.79 р. № 561; від 27.12.1984 р. №454; від 28.08.1989 р. №164</i>
<i>З метою охорони та збереження в природному стані болотного евтрофного масиву, який є регулятором водного режиму прилеглих територій</i>

2. Назва території, об'єкта ПЗФ <u>Лісовий заказник місцевого значення</u> “Кути”
номер реєстрації: МЗ л 6/25 – 578
Значення: <i>місцеве</i>
Категорія: <i>лісовий заказник</i>
Підпорядкування: <i>ДП «Прилуцьке лісове господарство» - Чернігівське обласне управління лісового та мисливського господарства</i>
Адміністративне розташування об'єкта ПЗФ: <i>Чернігівська обл., Ічнянський р-н</i>
Місцезнаходження об'єкта ПЗФ: <i>43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 57-60, 75-77 кв. Жадьківське ліс-во</i>
Створено (оголошено) рішенням <i>Чернігівського облвиконкому від 23.09.91 р. № 236</i>
<i>З метою охорони та збереження в природному стані ділянок високопродуктивного лісу з переважанням дуба звичайного, липи серцелистої віком 60-70 років, в трав'яному покриві – яглиця звичайна, осока волосиста, конвалія звичайна та ряд інших неморальних видів-супутників дуба</i>

Також поблизу об'єкта проектування розташовується об'єкт державного значення Ічнянський національний природний парк.

Ічнянський національний природний парк був створений відповідно до Указу Президента України від 21 квітня 2004 року № 464.

Парк створено з метою збереження, відтворення і раціонального використання типових і унікальних лісостепових природно-ландшафтних та історико-культурних комплексів у верхів'ї р. Удай.

3. Назва території, об'єкта ПЗФ <u>Ландшафтний заказник місцевого значення</u> “Урочище “Кути ””
номер реєстрації: МЗ л 6/4 – 578
Значення: <i>місцеве</i>
Категорія: <i>ландшафтний заказник</i>
Підпорядкування: <i>ДП «Прилуцьке лісове господарство» - Чернігівське обласне управління лісового та мисливського господарства</i>
Адміністративне розташування об'єкта ПЗФ: <i>Чернігівська обл., Ічнянський р-н</i>
Місцезнаходження об'єкта ПЗФ: <i>35-42, 44-46 кв Жадківське ліс-во</i>
Створено (оголошено) рішенням <i>Чернігівського облвиконкому від 23.09.91 р. № 215</i>
<i>З метою охорони та збереження в природному стані високопродуктивних ділянок з сосни звичайної та ялини європейської, місцями з насаджень: горіха чорного (33 дерева віком понад 70 років, діаметр стовбурів до 30 см, висотою до 21 м), елітних насаджень модрина європейської віком до 80 років. Серед представників трав'яного покриву – переважання широко ареальних видів</i>

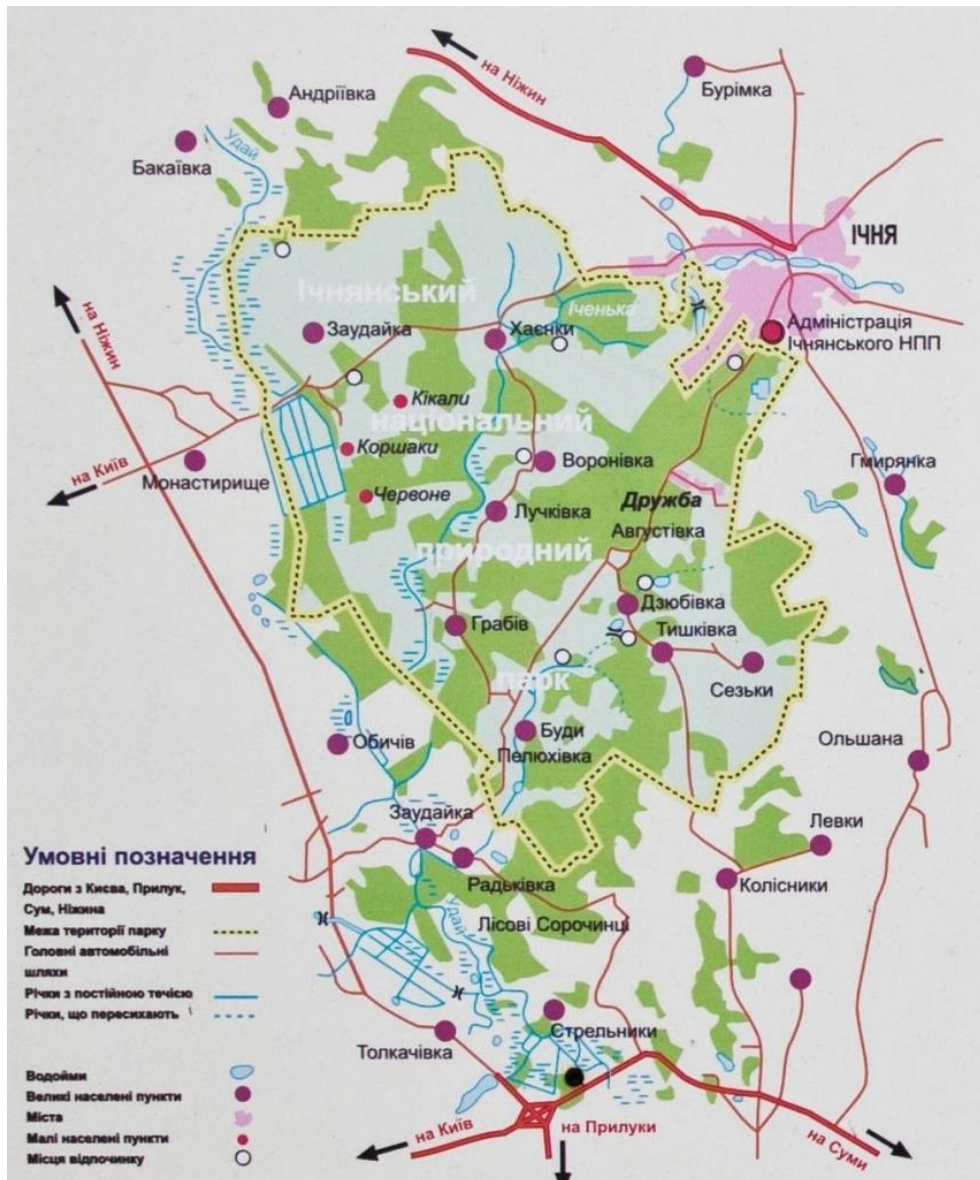

Рис 2.6 Ситуаційна карта-схема розташування Ічнянського національного природного парку

Загальна площа парку становить 9665,8 га, в тому числі 4686,1 га земель, що надані парку в постійне користування, та 4979,7 га земель, включених до його складу без вилучення у землекористувачів. До складу парку увійшов дендрологічний парк загальнодержавного значення «Тростянець».

Згідно з функціональним зонуванням у парку виділено: заповідну зону (2140, 0 га), зону регульованої рекреації (7324,7 га), зону стаціонарної рекреації (35,0 га) та господарську зону (166,1 га).

Парк розташований на північному заході Лівобережно-Дніпровської лісостепової провінції в басейні річки Удай. За своїм природним потенціалом територія парку не має альтернативи в північному районі Лівобережного лісостепу і характеризується великою екологічною цінністю.

Територія парку являє собою слабо розчленовану рівнину з незначною кількістю балок та річкових долин (річка Удай та її притока Іченька). У рослинному покриві домінують ліси, які займають площу 8300,95 га. Лісові масиви невеликі й розташовані відносно рівномірно по території парку. Однією з особливостей парку є те, що на його території поєднуються ареали дуба, граба та липи. Граб тут росте на східній межі свого ареалу.

Серед природної лісової рослинності переважають дубові та грабово-дубові ліси, розташовані в основному в центральній та південно-східній частинах парку. У західній його частині поширені липові ліси, у північній – соснові. Вздовж русел річок та у вологих зниженнях – трав'яні евтрофні болота. Є також лісові болота у долині Удаю, вздовж Іченьки та їхніх приток, а також у зниженнях заплав цих річок. Загальна площа боліт – 1098,4 га. Заболоченість у межах парку становить близько 11%, що значно перевищує значення цього показника у Лівобережному Лісостепу. Загальна площа водойм у межах парку – 85,8 га. Рослинність водойм загалом має лісостеповий характер, на деяких з них є бореальні види та ценози.

На території парку ростуть 52 рідкісних та малопоширених видів флори України, з них 3 занесені до Додатку I Бернської конвенції (маточник болотний, сон широколистий, альдрованда пухирчаста), 15 – до Червоної книги України (зокрема, любка дволиста, осока богемська, підсніжник білосніжний та ін.), 37 видів є регіонально рідкісними, які охороняються на території Чернігівської області (анемона лісова, білозір болотний, вужачка звичайна, чемериця чорна та ін.).

З тварин, занесених до Червоної книги України, тут водяться очеретянка прудка, борсук, видра річкова, жук-олень та ін.

Парк відіграє важливу роль у збереженні унікального біорізноманіття північної частини Лівобережного Лісостепу.

Поводження з відходами

Серед низки екологічних проблем, які мають місце в області, особливо гостро стоїть проблема поводження з відходами, які є одним із найбільших забруднювачів навколишнього середовища та негативно впливають на всі його компоненти. Ситуація ускладнюється й тим, що зберігається значний розрив між обсягами накопичених відходів і обсягами їх знешкодження та використання.

Враховуючи природні та економічні фактори, основну складову в загальній масі відходів, що утворюються в регіоні, займають тверді побутові відходи та виробничі відходи IV класу небезпеки, які в основному видаляються на полігони, сміттєзвалища, накопичувачі тощо.

Станом на 01.01.2020 в обласний реєстр місць видалення відходів внесено 9 полігонів та 491 сміттєзвалище твердих побутових відходів.

Недостатня кількість та наявний технічний стан спеціалізованої техніки взагалі ставить під загрозу процес сміттєвидалення в більшості районних центрів Чернігівщини. На територіях сільських рад відсутні спеціалізовані підприємства у сфері поводження з побутовими відходами, самі відходи складаються у природних рельєфних утвореннях. Існуюча система санітарного очищення населених пунктів недосконала, її фрагментарність, роз'єднаність та різномірність не забезпечує достатній контроль за санітарним станом територій та операціями поводження з побутовими відходами.

Таблиця 2.7 Інформація про стан полігонів та звалищ твердих побутових відходів, які внесені до обласного реєстру місць видалення відходів

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону (район)	Кількість полігонів та звалищ	Площа, зайнята полігонами та звалищами, га
1	2	3
Ічнянський район	38	45,74

Безпосередньо на території Ічнянського району налічується 1 непаспортизованих та 38 паспортизованих місць видалення відходів (табл. 2.8.).

Таблиця 2.8 Стан обліку та паспортизації МВВ (на 01.01.2020 року)

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.
1	2	3
Ічнянський район	1	38

Передбачається облаштування майданчиків з контейнерами для збирання побутових відходів та забезпечення збору та вивезення відходів, що утворюються.

Система санітарного очищення передбачається планово-регулярна. Вивезення твердих побутових відходів здійснюється по графіках, що затверджені у терміни визначені санітарними нормами на діюче звалище комунальних відходів с. Гмирянка код D1, категорія екологічної безпеки - В, обсяг та площа МВВ – 36 т, /0,15 га, наземне. На полігоні зберігаються комунальні відходи, група 77, клас небезпеки – IV.

За необхідності здійснюється збір та утилізація полеглих тварин (тимчасове зберігання в окремій камері у приміщенні ветпункту з подальшою передачею на утилізацію до філії ДП «Укрветсанзавод» (згідно угоди).

Таблиця 2.9 Витяг з реєстру місць видалення відходів Чернігівської області (станом на 06.01.2021р.)

Реєстраційний №	Найменування МВВ, код	Місце знаходження МВВ (населений пункт, район), код	Режим функціонування МВВ	Категорія екологічної безпеки МВВ	Характеристика МВВ (обсяг, площа, наземне, підземне)	Характеристика відходів (найменування, група, клас небезпеки)
1	2	3	4	5	6	7
№109 21.07.2006р.	Звалище комунальних відходів с.Гмирянка D1	Чернігівська обл., Ічнянський р-н, с.Гмирянка, (2,5 км від населеного пункту) 7421782801	діюче	В	36 т, 0,15 га, наземне	Комунальні відходи, група 77, клас небезпеки - IV

Здоров'я населення

Чернігівщина займає територію у 31,9 тис.км², що становить 5,286 % від загальної території України, та посідає 3 місце за розмірами, тобто територіально вона відноситься до однієї з найбільших областей. За чисельністю Чернігівська область посідає 22 місце. Динаміка чисельності населення Чернігівської області протягом останнього десятиріччя виявляє яскраву тенденцію до скорочення (табл. 2.10). Продовжує спостерігатися тенденція до зниження народжуваності та збільшення рівня смертності. Спостерігається регресивна вікова структура населення, домінують негативні тенденції, які зумовили високий рівень демографічної старості.

**Таблиця 2.10 Чисельність населення
(дані головного управління статистики у Чернігівській області)**

	Чисельність наявного населення		
	всього	у тому числі	
		міське	сільське
1995	1367,3	778,9	588,4
1996	1349,4	769,4	580,0
1997	1331,0	761,3	569,7
1998	1315,3	756,0	559,3
1999	1297,4	748,0	549,4
2000	1279,7	744,1	535,6
2001	1262,1	735,1	527,0
2002 ¹	1245,3	727,2	518,1
2003	1225,2	720,6	504,6
2004	1206,8	714,7	492,1
2005	1187,7	709,0	478,7
2006	1168,4	704,3	464,1
2007	1151,9	700,7	451,2
2008	1135,9	697,1	438,8
2009	1121,3	693,7	427,6
2010	1109,7	692,0	417,7
2011	1098,2	689,3	408,9
2012	1088,5	687,4	401,1
2013	1077,8	684,7	393,1
2014	1066,8	682,0	384,8
2015	1055,7	678,8	376,9
2016	1045,0	675,3	369,7
2017	1033,4	669,3	364,1
2018	1020,1	662,4	357,7
2019	1005,8	655,6	350,2
2020	991,3	649,1	342,2

На захворюваність та здоров'я населення впливають шість основних чинників:

- 1) генетична спадковість населення,
- 2) природне середовище (лікувальні та рекреаційні властивості ландшафтів, лісових масивів, підземних вод тощо (позитивні чинники), забруднення атмосферного повітря стаціонарними та пересувними джерелами, забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, радіаційне забруднення, неефективне поводження з відходами тощо (негативні чинники));
- 3) демографічна ситуація та демографічна поведінка (очікувана тривалість життя, середній вік населення, рівень смертності, статеві-вікова структура населення, масштаби та інтенсивність міграційних процесів та ін.),
- 4) рівень розвитку та особливості організації системи охорони здоров'я (забезпеченість медичною інфраструктурою та фахівцями, якість та фізична та економічна доступність надання медичних послуг; рівень вакцинації населення; своєчасність проведення медичних реформ, ефективність управління медичною сферою, підготовка кадрів для охорони здоров'я, державне фінансування медичної сфери тощо);
- 5) соціально-культурне середовище й спосіб життя населення (рівень соціальної напруги, поширення соціальних хвороб (тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії), особливості харчування, особливості середовища проживання, праці, відпочинку (у тому числі, наприклад, стреси, гіподинамія); поширення міського способу життя рівень релігійності населення та ін.);
- 6) рівень та особливості соціально-економічного розвитку території (спеціалізація регіонів, рівень індустріалізації, рівень безробіття, доходів та витрат населення, поширення бідності, сформованість середнього класу та ін.).

Таблиця 2.11 Структура і рівень поширеності та захворюваності населення Чернігівської області за класами хвороб за зверненнями в заклади охорони здоров'я

Найменування класів хвороб	Поширеність		Захворюваність	
	на 100 тисяч населення	питома вага (%)	на 100 тисяч населення	питома вага (%)
Всі хвороби	201937,8	100,0	65866,7	100,0
в тому числі:				
Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	2878,1	1,4	1965,3	3,0
Новоутворення	4799,4	2,4	848,9	1,3
Хвороби крові, кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	1809,7	0,9	151,7	0,2
Хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин	10329,5	5,1	589,9	0,9
Розлади психіки і поведінки	5568,9	2,8	359,2	0,5
Хвороби нервової системи	6345,1	3,1	1324,7	2,0
Хвороби ока та придаткового апарату	11144,2	5,5	3400,5	5,2
Хвороби вуха та соскоподібного відростка	3332,1	1,7	2483,6	3,8
Хвороби системи кровообігу	60433,2	29,9	3577,6	5,4
Хвороби органів дихання	40785,9	20,2	33363,6	50,7
Хвороби органів травлення	20963,8	10,4	1623,0	2,5
Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	5143,2	2,5	3699,5	5,6
Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	12065,9	6,0	3135,2	4,8
Хвороби сечостатевої системи	8912,1	4,4	3253,7	4,9
Вагітність, пологи та післяпологовий період	2241,8	0,3	2151,1	0,8
Вроджені аномалії (вади розвитку), деформації і хромосомні порушення	902,9	0,4	56,4	0,1
Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослідженнях, не класифіковані в інших рубриках	21,9		20,0	
Травми, отруєння та деякі інші наслідки дії зовнішніх причин	5888,9	2,9	5423,0	8,2

Значний вплив на поширення захворюваності населення також мають демографічні характеристики населення, зокрема, коефіцієнти смертності та природного приросту населення, статеві-вікова структура, середній вік та очікувана тривалість життя населення. У результаті низького рівня народжуваності та досить високого рівня смертності спостерігається депопуляція населення району, області та України в цілому.

Одним з чинників збільшення рівня смертності населення є зміна клімату, яке супроводжується збільшенням частоти хвиль спеки, частоти високих денних і нічних температур. Вплив високих температур у першу чергу відчувають на собі представники старших вікових груп, діти раннього віку, особи зі слабким здоров'ям – найбільш вразливі категорії населення. Більшість додаткових смертних випадків під час наступу екстремальних температур

припадає на людей, у яких вже було захворювання серцево-судинної системи, органів дихання, діабету та ін.

Документ державного планування не буде мати впливу на погіршення стану здоров'я населення в регіоні.

Культурна спадщина

Чернігівська область займає одне з провідних місць в Україні за кількістю об'єктів культурної спадщини. На державному обліку в області перебуває майже 9 тисяч (8786) пам'яток культурної спадщини (враховуючи внутрішньокмлексні), у тому числі: 5588 – археології, 3093 – історії, 105 – монументального мистецтва. З них – 1777 пам'яток національного значення.

На території Ічнянського району розташовано 12 пам'яток архітектури національного значення.

***Таблиця 2.12. Пам'ятки архітектури національного значення
Ічнянського району***

№	Пам'ятка	Датування	Місцезнаходження
1	2	3	4
1	Комплек споруд садиби “Качанівка”	18-19 ст.	с-ще Качанівка
2	Палац (мур.)	1770 р.	с-ще Качанівка
3	Флігель північний (мур.)	1770-1824 рр.	с-ще Качанівка
4	Флігель південний (мур.)	1770-1824 рр.	с-ще Качанівка
5	Вежа (мур.)	1866 р.	с-ще Качанівка
6	Служби (мур.)	1830-і рр.	с-ще Качанівка
7	Служби (мур.)	1830-і рр.	с-ще Качанівка
8	Павільйон Глінки (мур.)	1830-і рр.	с-ще Качанівка
9	Георгіївська церква (мур.)	1828 р.	с-ще Качанівка
10	Господарська будівля (мур.)	к.19 ст.	с-ще Качанівка
11	Парк	18-19 ст.	с-ще Качанівка
12	Дендропарк	1834-1864 рр.	с. Тростянець

Ічнянський район								
Національний історико-культурний заповідник "Качанівка"								
Будинок садівника	Ічнянський	с. Качанівка	п. 20 ст.	місцевого значення	пам'ятка архітектури	32-Чг	Рішення обласного комітету від 30.12.1985 № 429	Наказ Міністерства культури від 03.02.2010 № 58/0/16-10
Сараї харчові	Ічнянський	с. Качанівка	19 ст.	місцевого значення	пам'ятка архітектури, містобудування	33-Чг	Рішення обласного комітету від 30.12.1985 № 429	Наказ Міністерства культури від 03.02.2010 № 58/0/16-10
Будинок управліючого	Ічнянський	с. Качанівка	19 ст.	місцевого значення	пам'ятка архітектури, містобудування	34-Чг	Рішення обласного комітету від 30.12.1985 № 429	Наказ Міністерства культури від 03.02.2010 № 58/0/16-10
Скульптура "Зима"	Ічнянський	с. Качанівка	XIX ст.	місцевого значення	пам'ятка архітектури та містобудування	5518-Чр	Наказ Міністерства культури від 13.07.09 № 521/0/16-09	Наказ Міністерства культури від 13.07.09 № 521/0/16-09
Огорожа Георгіївської церкви	Ічнянський	с. Качанівка	1820-ті рр.	місцевого значення	пам'ятка архітектури	5527-Чр	Наказ Міністерства культури від 13.07.09 № 521/0/16-09	Наказ Міністерства культури від 13.07.09 № 521/0/16-09

Рис. 2.7 Витяг з переліку пам'яток архітектури і містобудування, садово-паркового мистецтва місцевого значення Ічнянського району

Територія детального плану знаходиться за межами об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон.

За інформацією власника, суцільне археологічне обстеження зазначеної земельної ділянки не проводилося. Відомості про наявність об'єктів археології у межах зазначеної земельної ділянки відсутні.

В разі виявлення знахідки археологічного або історичного характеру при виконанні планованих робіт передбачених проектом у відповідності до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини» передбачається повне припинення робіт.

ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКЩО ДДП НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО

За результатами вищенаведеної інформації можна прийти до висновку, що наразі поточний стан довкілля визначається як стабільний.

Якщо документи державного планування не будуть прийняті клімат території, в районі провадження планованої діяльності у порівнянні з поточним станом, змін в ту чи іншу сторону не зазнає. Адже, зміна клімату – це суттєва та тривала зміна у статистичному розподілі погодних умов протягом тривалих проміжків часу: від десятиліть до мільйонів років.

Якщо документи державного планування не будуть прийняті стан атмосферного повітря, у порівнянні з поточним станом (базовим сценарієм), не зазнає значних змін, адже проектом передбачено діяльність об'єктів з застосуванням останніх найновітніших технологій які матимуть мінімальний вплив на оточуюче середовище.

Вплив на геологічне середовище можна вважати незначним, адже, завдяки реалізації проекту потрапляння забруднювачів в ґрунт та надра унеможливиться, тому можна прогнозувати якщо документи державного планування не будуть прийняті геологічне середовище та показники якості ґрунтів в районі провадження планованої діяльності, у порівнянні з поточним станом, змін в ту чи іншу сторону не зазнає.

Стан водного середовища, у порівнянні з поточним станом, залишатиметься стабільним при умові раціонального використання водних ресурсів, а саме питної води та контролю за водовідведенням стічних вод та каналізації.

Якщо документи державного планування не будуть прийняті стан рослинного та тваринного світу, у порівнянні з поточним станом, змін в ту чи іншу сторону не зазнає.

Якщо документи державного планування не будуть прийняті стан природно-заповідного фонду, у порівнянні з поточним станом, змін в ту чи іншу сторону не зазнає.

Якщо документ державного планування не буде затверджений, поліпшення стану здоров'я населення не відбуватиметься.

Рішеннями ДДТ передбачається створення умов для працевлаштування та позитивними соціально-економічними умовами життєдіяльності населення. Якщо документ державного планування не буде затверджений, це призведе до неможливості стратегічного планування збалансованого розвитку території, погіршення стану соціально-економічного середовища, уповільнення економічного зростання.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ

Проаналізувавши поточний стан довкілля регіону на основі доступної екологічної інформації, можна зробити висновок, що загалом стан навколишнього природного середовища, характеризується як задовільний.

Планова діяльність

Основний вид діяльності - повний цикл вирощування і відгодовування свиней, що здійснюється за сучасною технологією, яка базується на потоковому способі виробництва, яким передбачений безперервний і рівномірний випуск протягом року однакової кількості свиней. Кількість утримуваних тварин становить: 4650 голів свиней одночасного утримання, що у виробничому процесі, при циклічності зміни тварин, призводить до утримання до 12000 свиней на рік. Додатково на території підприємства – розміщується птахоферма з виробничою потужністю до 1 млн. бройлерів на рік.

ТОВ «ПРИЛУКИ-ГАРАНТБУД», знаходиться у південно-західній частині від с. Гмирянка, за його межами.

Територія ділянки межує:

- з півночі, північного-сходу та північного-заходу - за безіменною водоймою, зеленими насадженнями, городами розташована житлова забудова с. Гмирянка (найближча забудова на відстані: 290 м від території утримання свиней; 340 м а від території утримання курей; 300 м від об'єкту поводження з гноєстоками тварин та 360 м від послідосховища).
- зі сходу, південного-сходу, півдня та південного-заходу - пайові сільськогосподарські приватизовані землі, розмежовані полезахисними лісосмугами. В даних напрямках житлова забудова відсутня.
- з заходу — за пайовими сільськогосподарськими приватизованими землями, полезахисними лісосмугами, городами розташована житлова забудова с. Гмирянка (найближча забудова на відстані: 370 м а від території утримання курей; відстані в даному напрямку від території

утримання свиней, об'єкту поводження з гноєстоками тварин та послідосховища становлять більше 600 м).

Нормативний розмір СЗЗ від об'єкту не витримується і становить: 290 м у північному напрямку, 340 м у північно-східному та північно-західному напрямках, 370 м у західному напрямку. При цьому всі зазначені СЗЗ складових елементів комплексу витримуються у повному обсязі.

На даному етапі розробляється та погоджується з відповідними службами проєктна документація по зменшенню санітарно – захисної зони тваринницького комплексу ТОВ «ПРИЛУКИ - ГРАНДБУД».

В'їзд на територію господарства здійснюється через КПП з пристроєм дезбар'єра. Територія по периметру огорожена.

Наразі на ділянці прийнятий однозмінний режим роботи. Тривалість робочого дня – з 8.00 до 17.00 годин. В нічну зміну та вихідні дні – черговий персонал та охорона. При виході підприємства на повну потужність, розглядається можливість роботи цілодобово, з 2-х або 3-х змінним режимом

СТИСЛА СХЕМА ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

Основний вид діяльності - повний цикл вирощування і відгодовування свиней, що здійснюється за сучасною технологією, яка базується на потоковому способі виробництва, яким передбачений безперервний і рівномірний випуск протягом року однакової кількості свиней. Кількість утримуваних тварин становить: 4650 голів свиней одночасного утримання, що у виробничому процесі, при циклічності зміни тварин, призводить до утримання до 12000 свиней на рік. Додатково на території підприємства – розміщується птахоферма з виробничою потужністю до 1 млн. бройлерів на рік.

До складу об'єкту входять:

- Свинарники №№1-4 з котельнею;
- Навантажувально – розвантажувальна рампа;
- Ветсанпропускник;
- Склади для зберігання госп.інвентаря;
- Кормоцех з котельнею;
- Розвантажувальна зі складом;
- Пташники №№1-6 з котельнями №№1-2;

Зона інженерної інфраструктури включає:

- трансформаторні підстанції;
- свердловини (технічне водопостачання);
- каналізаційні очисні споруди;

- дизельна площадка;
- пожеводойма $V=200$;
- котельня АБК.

Технологія утримання свиней

Утримання тварин здійснюватиметься у закритих приміщеннях, відкриті майданчики виходу і переведення тварин та забійне відділення відсутні. Технологічні приміщення утримання тварин частково з'єднані між собою закритими перехідними галереями.

Технологія інтегрованого виробництва передбачає прийом поголів'я поросят і заповнення корпусу; годування і напування тварин у корпусах; транспортування тварин вагою до 130 кг на забій у вигляді готової продукції живою вагою. У свинарниках підтримується оптимальний мікроклімат та технологічне освітлення. За регламентом виконуються санітарно-ветеринарні заходи (вакцинація, імунізація, вітамінізація поголів'я та дезінфекція приміщень утримання). Тварини утримуються у групових станках відповідно до норми 0,9-1,0 м² на голову. Станок складається з ПВХ перегородок висотою 1,1 м та решітчастої бетонної підлоги (площа щілин 15% від площі підлоги). Передня стінка з боку технологічного проходу суцільна з дверцятами посередині, на ній розміщені годівниці з об'ємним дозатором корму.

Щілинні підлоги станків монтуються над армованими бетонними ваннами глибиною 50-60 см, під днищем яких проходить трубопровід діаметром 250 мм з вмонтованими патрубками, що закриваються спецзаглушкою із спецпристрем для відкривання та закривання патрубків при видаленні рідкого гною.

Гній, проходячи через патрубки потрапляє до трубопроводу, встановленого з ухилом, і самотією надходить у центральний колектор. Далі гній періодично (1 раз на тиждень) вивозиться спецавтотранспортом до 2-х закритих накопичувачів гною.

Для зниження неприємних запахів, які виділяються від гноєстоків та покращення умов біорозкладу прийнято рішення щодо використання спеціального препарату-буодекструктору типу «Комплезим», який у розрахунковій кількості (20 гр на 1 м³ гноєстоків) вноситься у приямки збору рідкого гною у свинарниках після кожного їх звільнення та миття.

Біопрепарат створений на основі штамів бактерій виду *B.Subtilis* є безпечним для тварин та дозволений до використання в Україні (висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи №05.03.02-04/99106 від 10.10.12 р.). Згідно досліджень ДУ «ІГМЕ ім. О.М.Марзєєва НАМНУ» на аналогічному підприємстві (протокол №1990/2 від 22.07.15 р. ДУ «ІГМЕ ім.

О.М.Марзєєва НАМНУ») внесення препарату дає ефективність щодо зниження рівнів забруднення повітря робочої зони і як наслідок атмосферного повітря в зоні впливу тваринницького об'єкту на рівнях 40-50% по основним забруднюючим речовинам (аміак, сірководень, метил-меркаптан). Передбачена розробка регламенту внесення біодеструктору у прямки гноєприймальників в середині свинарників.

Конструкції будівлі, площі та обладнання станків, боксів відповідає раціональному розміщенню тварин, цілодобовій підтримці оптимальних параметрів мікроклімату. На об'єкті встановлено автоматизоване сучасне технологічне обладнання. До комплексу обладнання входять: комплексна система кормороздачі; система напування з ніпельними поїлками та дозаторами; система підтримки мікроклімату (обігрів, вентиляція та охолодження). Всі технологічні процеси максимально механізовані, автоматизовані і уніфіковані.

Тварин годують збалансованим кормом, що подається з силосу герметично і засипається у годівницю. Корм в силос подається шнеком з автозавантажувача. Подача кормів здійснюється централізованою автоматичною системою з комп'ютерним або ручним керуванням. В кожному станку встановлена бункерна годівниця.

Вода для напування поросят подається системою з використанням дозуючого пристрою в ніпельні поїлки (1 поїлка на 10-15 свиноматок), які встановлені на утримувачі з регулюванням висоти. Дозуючий пристрій дозволяє подавати з водою водорозчинні вітаміни, медикаменти (при необхідності) та окислювачі для підвищення добового приросту. При напуванні тварини самі активують систему, що зменшує витрати води.

У свинарниках підтримується оптимальний мікроклімат та технологічне освітлення. За регламентом виконуються санітарно-ветеринарні заходи (вакцинація, імунізація, вітамінізація поголів'я та дезінфекція приміщень утримання). За необхідності здійснюється збір та утилізація полеглих тварин (тимчасове зберігання в окремій камері у приміщенні ветпункту з подальшою передачею на утилізацію до філії ДП «Укрветсанзавод» (згідно угоди).

Після кожного виробничого циклу приміщення свинарників очищають, миють і дезінфікують згідно з вимогами санітарних і ветеринарних норм. Профілактична перерва становить 7 діб, середній інтервал обробки приміщень – 5 діб на місяць. Очистка, мийка і дезінфекція боксів і обладнання проводиться гарячою водою (55 °C) з використанням ветпрепаратів, які мають відповідні сертифікати і дозволені до використання в Україні. В боксах очікування проводиться періодична мийка годівниць та обладнання, підлоги і проходів по мірі забруднення холодною водою апаратами високого тиску

“Kercher”. Профілактична очистка, мийка і дезінфекція секцій свинарників проводиться у відповідності з ветеринарно-санітарним регламентом.

Крім планової дезінфекції, кожний місьць в санітарні дні проводиться механічна очистка приміщень і обладнання свинарників. Для дезінфекції коліс автотранспорту на в'їзді на територію комплексу передбачені дезбар'єри.

Постійно проводиться дезінсекція – знищення мух, вошей, кліщів, бліх (вловлювання літаючих комах електро-ловушками з діапазоном дії 300 м², обладнання вентотворів москітними сітками, обробка тварин інсектицидними препаратами від педікульозу). Для знищення гризунів застосовуються хімічні засоби (отрути-антикоагулянти), дозволені до застосування з дотриманням заходів безпеки.

Опалення свинарників з власної котельної адаптовано згідно вікових груп і забезпечується по кожному корпусу окремо. Керування здійснюється через блок керування сумісно з вентиляцією для підтримки оптимальних температурних режимів. Передбачений ручний режим керування. Всі бокси обладнані автоматичними (з можливістю ручного керування) системами припливно-витяжної вентиляції з механічним спонуканням.

Вентиляція кожного боксу здійснюється через впускні клапани в бокових стінах та вентиляторами, вмонтованими у вентшахти. Максимальний повітрообмін відповідає вимогам ВНТП-АПК-02.05 (>195 м³/год на 1 ц живої ваги свиней).

Технологія утримання птиці

На птахофермі застосована найбільш прогресивна та відпрацьована технологія вирощування курчат-бройлерів на глибокій підстилці. Допоміжні об'єкти птахофабрики розміщені з дотриманням вимог ВНТП–АПК-04.05 «Підприємства птахівництва».

Технологія передбачає вирощування бройлерів на глибокій підстилці. Технологічний цикл включає період вирощування курчат (41 доба) та профілактичний період (15 діб), зайнятість пташників птицею – 56 діб /цикл. Кількість циклів – 6,5 на рік. Збереження поголів'я – 93 %.

Всі операції з вирощування і відгодовування курчат здійснюються із впровадженням нових технологій. Підготовка пташників для вирощування партії курчат-бройлерів важливий технологічний елемент. Кількість партій бройлерів, що утримуються в приміщенні, залежить від строку вирощування курчат та тривалості профілактичного періоду. В період профілактичної перерви проводиться санація пташників. Комплекс технологічних операцій по санації пташників забезпечує в них ветеринарно-санітарні умови рівні або максимально наближені до таких, які здійснюють при впровадженні в експлуатацію нових приміщень. Дезинфекцію проводять згідно з вимогами

чинних нормативно-правових актів ветмедицини щодо проведення дезинфекції, дезинвазії, дезинсекції і дератизації. Для підстилки використовують сфагновий торф, тирсу, стружку, соняшникове лушпиння, подрібнену солому. Підстилковий матеріал повинен бути сухий. Зберігання його передбачено в існуючих складах підстилки на території. За період вирощування на 1 бройлера витрачають біля 1,5кг підстилкового матеріалу. Настиляють підстилковий матеріал рівномірним шаром 10-15 см. Верхній шар підстилки рихлять і в міру потреби додають свіжу. Середня вологість підстилки приймається не більше 15%, середня об'ємна маса соломи - 100, решта видів підстилки - 150 кг / м³. Засипають підстилку за 7-8 днів до надходження курчат. Комплектують пташники одновіковим партіями птиці при щільності посадки 5 гол / м², при підлоговому утриманні. Комплектація пташників добовими курчатами здійснюється із інкубаторію згідно технологічного регламенту. На вирощування приймають лише життєздатних, міцних курчат з м'яким животом, заживленим пупковим кільцем та чистим анальним отвором. Маса добового курчати повинна становити не менше 37 грамів. Курчат, як правило, сортують висококваліфіковані оператори-сортувальники. Добових бройлерів на спеціальному автомобілі привозять прямо в приміщення пташників. Не пізніше, як через 8-12 годин з моменту виводу, курчата мають вільний доступ до води і корму. При організації годівлі курчат-бройлерів необхідно враховувати їх біологічні особливості, вони дуже чутливі до зміни корму та вимогливі до його якості. Висока швидкість росту зумовлює підвищену потребу в обмінній енергії і особливо в протеїні та незамінних амінокислотах.

Годівля курчат здійснюється по нормам повнораціонними комбікормами збалансованими по поживним речовинам. Корм роздають 4 рази на добу застосовують чашкові годівниці і ніпельні напувалки. З ростом бройлерів і збільшенням їх живої ваги регулюють рівень годівниць та напувалок, користуючись правилом: напувалка повніша знаходиться на рівні голови, а годівниця на рівні спини птиці. Фронт годівлі на 1 голову складає - 2,5 см, фронт напування - 2,0 см. На птахофермі для технологічних потреб та доставки кормів використовують спецавтотранспорт Завантаження зовнішніх бункерів пташників здійснюється при допомозі пневмосистеми, яка входить в комплект; дезинфекція пташників - дезинфекційної установкою; завіз добових курчат - автомобіль-фургон з ізоtermічним кузовом; вивіз курчат-бройлерів на забій в клітках - грузовий автомобіль; завіз та вивіз підстилки - спецавтомобілем (щиповозом). Механізація технологічних процесів в пташниках вирішена на базі прийнятого комплексу обладнання.

На разі прийнята система підвозу готових кормів на об'єкт, в подальшому розглядається запуск власного кормоцеху. Готова суміш комбікормів автомобілем розвозиться по території підприємства та заповнює бункера.

Подача чистого повітря в пташники та виведення забрудненого повітря здійснюється автоматизованою вентиляційною системою - тунельна система вентиляції. При тунельній схемі вентиляції птахоферми, використовуються витяжні вентилятори, більшої потужності. Встановлюються такі вентилятори в торцевій частині приміщення, з боку де здійснюється видалення посліду. У свою чергу, приплив свіжого повітря здійснюється через припливні жалюзі, які встановлюються в протилежній стороні будівлі.

В рамках застосування на птахофабриці новітніх (інноваційних) технологій для санітарної обробки повітря пташників у пташниках застосовується фотохімічний генератор озону з високою ефективністю знезараження і очищення повітря. У цих генераторах застосовані спеціальні високочастотні джерела УФ випромінювання, які поряд з генеруванням короткохвильового УФ випромінювання утворюють в опромінену повітрі озон. Озон є сильним дезинфікуючим і дезодоруючим (знищує неприємні запахи) засобом. Продуктивністю генератора по озону 15 – 18 г/годину. Періодичність обробки приміщень пташників за допомогою фотохімічного генератора озону становить 1 - 2 рази на добу. Тривалість обробки приміщення 2 - 4 години. Озон ефективно усуває усі специфічні запахи і проводить дезодорацію повітря пташника. Ефективність бактеріального знезараження повітря складає - 90 %, ефективність очищення повітря по неприємно - пахучим речовинам (органічним сполукам) - 87 %.

Технологічні процеси, які проводяться на фермах, не можуть створити суттєвих аварійних ситуацій. Запроваджені протипожежні заходи мінімізують можливість виникнення пожеж, гарантують локалізацію полум'я і є достатніми.

Технологія передбачає вирощування бройлерів на глибокій підстилці з подрібненої соломи при штучному освітленні з регульованим (згідно з програмою) світловим режимом. Прибирання посліду проводиться після звільнення пташників від поголів'я. Річний вихід посліду з підстилкою з врахуванням усушки складає 600-800 т. Послід з підстилкою прибирається трактором з навісним бульдозерним обладнанням і вивозиться на майданчик для карантування підстилкового гною.

Відпрацьована підстилка складається на спеціально облаштованому бетонованому майданчику. Заповнення накопичувача здійснюється поступово

штабелями, які розділяються між собою плівкою ПВХ для зменшення викидів і запахів. Час знезараження посліду відбувається протягом 6 місяців, з яких 2-3 місяці припадають на теплу пору року (згідно вимог п.22.6 ВНТП-АПК-04.05). Компост після дозрівання вивозиться автотранспортом на поля для внесення під сільгоспкультури.

Після заміни поголів'я пташники підлягають прибиранню і дезінфекції, з дотриманням тривалості профілактичних перерв. Під час профілактичної перерви в пташниках проводять механічну очистку поверхні пташника і обладнання від залишків кормів, посліду; первинну дезінфекцію (2 % розчин гідроокису натрію: 0,5 л на 1 м² площі); прибирання посліду за допомогою трактора зі скребковою лопатою з вивозом у місця складування; мийка обладнання, стін підлоги (5 л на 1 м² площі); вторинна дезінфекція (2 % розчин гідрооксиду натрію: 0,5 л на 1 м² площі); ремонт і наладка обладнання; побілка стін і стелі пташника; укладання підстилки товщиною 5–10 см, вологістю не більше 25 %); аерозольна газація водним розчином 37 % формальдегіду: 15 мг на 1 м³ об'єму приміщення) за допомогою генератора; провітрювання і нагрів приміщення, посадка птиці.

Для дезінфекції коліс автотранспорту на в'їзді на територію комплексу передбачені дезбар'єри. Постійно проводиться дезінсекція – знищення мух, вошей, кліщів, бліх (вловлювання літаючих комах електро-ловушками з діапазоном дії 300 м², обладнання вентотворів москітними сітками, обробка тварин інсектицидними препаратами від педікульозу). Для знищення гризунів застосовуються хімічні засоби (отрути-антикоагулянти), дозволені до застосування з дотриманням заходів безпеки.

На комплексі передбачені організаційно-технічні заходи для забезпечення ветеринарно-санітарної безпеки при експлуатації об'єкту: витримані розміри санітарних розривів між будівлями і структурними елементами всередині комплексу; запроваджується режим закритого типу (територія комплексу огорожується по периметру з улаштуванням дезбар'єрів і санпропускників на в'їзді); запланований благоустрій території з улаштуванням твердого покриття проїздів і майданчиків та озелененням; передбачено озеленення периметру території комплексу; передбачено проведення постійного ветсанконтролю власною ветлабораторією.

Корпус АПК виконуватиме роль прохідної з санпропускником, де передбачені душові, санвузли, роздягальні, пральня спецодягу. Всі працівники проходитимуть санобробку з переодяганням в чистий спецодяг та взуття, дезінфекцією рук 2-3% розчином хлораміну або подібним за дією дозволеним препаратом. В корпусі будуть передбачені кімнати для прийому їжі.

Побутові відходи збираються у спецконтейнери на огороженому майданчику з твердим покриттям і регулярно вивозяться за постійно діючою угодою з комунальним підприємством на існуюче сміттєзвалище, що відповідає вимогам ДСанПіН 145-11(457/19195) «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць».

Інженерне забезпечення комплексу наступне: електропостачання - від існуючих мереж, водопостачання – від власних свердловин (30 м перший пояс витриманий у повному обсязі), гаряче водопостачання, опалення – від котелен на твердому паливі; каналізування - через закриту систему гноєвидалення в центральний колектор з введенням реагенту для зниження запаху і подальшим вивезенням до закритих гноєнакопичувачів; госппобутові стоки відводяться окремою мережею до герметичного вигребу з періодичним вивезенням згідно угоди.

У гноєнакопичувачі гноєстоки витримуються упродовж 6 місяців з подальшим використанням для удобрення сільгоспугідь. Упродовж цього терміну досягаються належні показники гноєвідходів, розраховані за співвідношенням N-P-K (масова частка поживних речовин на сухий продукт: азоту загального - не менше 0,1-0,29%, фосфору загального у перерахунку на P_2O_5 - не менше 0,05-0,3%, калію загального у перерахунку на K_2O - не менше 0,05-2,8%; масова частка сухої речовини – 3-8%; рН – у межах 6,0-8,5; масова частка органічної речовини у перерахунку на сухий продукт – не менше 70%). Зрошувальні поливи розведеною рідкою фракцією здійснюються у відповідності з вимогами ВСН 33-2.2.01-85 «Оросительные системы с использованием животноводческих стоков» шляхом поверхневого внесення у міжрядковий простір на сільгоспугіддях, розташованих не ближче 200 м від села. Дозріва тверда фракція гною вивозиться на сільгоспугіддя у поза вегетаційний період і вноситься під заорювання.

Внесення витриманого гною здійснюється з дотриманням допустимих показників дози внесення на одиницю площі сільгоспугідь з урахування сільгоспкультур та природної якості ґрунту (рекомендовані дози внесення добрива (кг/га): соняшник – 10000-20000; кукурудза на силос – 8000-15000; кукурудза на зерно – 8000-15000; ярий ячмінь – 8000-15000; багаторічні трави – 6000-10000; озима пшениця – 7000-10000; овочі – 2000-10000). Схема гноєвидалення розроблена у відповідності з вимогами ВНТП-АПК-09.06 «Системи видалення, обробки, підготовки і використання гною».

Поверхневі дощові стічні води по внутрішньо-майданчиковій мережі відводяться до накопичувача, в якому відстоюються, і використовуються для поливу зелених насаджень та технічних потреб ферми. Технологічна схема водовідведення стічних вод обумовлена гідрогеологічними умовами

майданчика та розроблена у відповідності з вимогами ДБН В.2.5.-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень», КНД 204-12Укр.242-95 «Правила технічної експлуатації систем водопостачання і каналізування населених пунктів України» і ВНТП-АПК-09.06 «Системи видалення, обробки, підготовки і використання гною».

Рельєф

Рельєф ділянки рівнинний, перепад абсолютних відміток у межах 158,67 – 161,019 м.

На основі аналізу екологічного стану ділянки в межах детального плану території, можна зробити висновок, що дана територія сприятлива для розміщення розширення потужностей по утриманню та переробці сільськогосподарських тварин та птиці.

За умови інженерної підготовки та захисту території інженерно-геологічні умови та рельєф сприятливі для будівництва.

Можливі порушення (руйнування) ґрунтів під час будівництва (трансформація шарів землі), руху транспортних засобів, вібрацій від процесів виробництва, які можуть підсилюватись під впливом природних чинників – вітру, дощових потоків, тощо;

Висновок: відсутність суттєвих локальних понижень виключає замкнутість просторів та не ускладнює аерацію території. Даний помірно спокійний характер рельєфу не створює прямої негативної дії щодо стану здоров'я населення та не ускладнює її загальний екологічний стан.

Мікроклімат

Клімат території помірно континентальний з теплим літом і помірно м'якою зимою.

Згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»:

- Середньорічна температура повітря +7,0°C;
- Найбільш холодний місяць року – січень, середня температура – 6,7°C;
- Найбільш теплий місяць року – липень, середня температура +19,5°C;
- Абсолютний мінімум температур – січень, t=-34°C;
- Абсолютний максимум температур – липень, t=+39°C.

Сніговий покрив - 30-40 см. Глибина сезонного промерзання ґрунту – до 1,5 м, при середній зимі 1,0 м. Річні суми опадів складають 550-600 мм/рік. Біля 70% всіх опадів випадає в теплий період. Випаровування з поверхні землі – 450-500 мм/рік.

Переважає напрямком вітру впродовж року є західний і північно-західний. За природно-кліматичними ознаками територія входить до II кліматичної зони.

Висновок: У цілому кліматичні умови за кількістю тепла, світла та вологи сприятливі для будь-якого виду будівництва. Прямого впливу на стан населення не здійснюється.

Повітряне середовище

При експлуатації об'єкт здійснюватиме вплив на довкілля переважно за рахунок викидів в атмосферне повітря. Основними джерелами викидів забруднюючих речовин на свинокомплексах є: приміщення для утримання тварин, витяжна вентиляція, паливні теплові установки, споруди зберігання та обробки гною, місця зберігання та обробки кормів. В результаті діяльності свинокомплексів в атмосферне повітря викидається значна кількість забруднюючих речовин, основні з яких: метан, сірководень, вуглекислий газ, аміак, пил, оксид азоту, метилмеркаптан, диметиламін, диметилсульфід.

Будуть діяти тимчасові нестационарні та неорганізовані джерела викидів в атмосферу, які постійно переміщатимуться в межах площадки будівництва. Вплив на атмосферне повітря від дії даних джерел оцінюється як тимчасовий та незначний і по завершенню терміну виконання будівельних робіт їх вплив припиниться.

Також можливими джерелами забруднення атмосфери на проєктованому об'єкті є тимчасові місця паркування спецтехніки.

Водне середовище

Планована діяльність не є значним чинником впливу на поверхневі та підземні води. До впливів планованої діяльності на водне середовище відноситься споживання води питної якості в об'ємах на господарсько-побутові потреби.

Поверхневі дощові стічні води по внутрішньо-майданчиковій мережі відводяться до накопичувача, в якому відстоюються, і використовуються для поливу зелених насаджень та технічних потреб ферми. Технологічна схема водовідведення стічних вод обумовлена гідрогеологічними умовами майданчика та розроблена у відповідності з вимогами ДБН В.2.5.-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування», ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень», КНД 204-12Укр.242-95 «Правила технічної експлуатації систем водопостачання і каналізування населених пунктів України» і ВНТП-АПК-09.06 «Системи видалення, обробки, підготовки і використання гною».

Акустичний вплив

Одним із видів впливу на навколишнє середовище в процесі споруджування та експлуатації об'єкту є шум від обладнання і транспортних засобів. Шум є одним з найбільш поширених несприятливих факторів навколишнього середовища. Для захисту людей від шкідливого впливу шуму необхідно регламентувати його інтенсивність і інші характеристики, що визначають міру шкоди, яка заподіюється ним організму людини.

Нормування шуму на робочих місцях регламентується санітарними нормами та державним стандартом. Основна мета санітарного або гігієнічного нормування шуму – встановлення науково-обґрунтованих гранично-допустимих рівнів шуму, які при щоденному систематичному впливі не викликають захворювання організму людини і не заважають нормальній трудовій діяльності.

Крім санітарного нормування є також і технічне. Його мета – встановити граничні значення акустичних характеристик для кожного конкретного устаткування на основі відомих і технічно здійснених методів шумоглушіння.

За гранично допустимий рівень шуму приймається рівень фактору, що при щоденній роботі, але не більше 40 годин на тиждень протягом всього робочого стажу, не повинен викликати захворювань або відхилень у стані здоров'я, що визначаються сучасними методами обстежень у процесі роботи або на віддалених строках життя сучасних та наступних поколінь. Дотримання гранично допустимих рівнів шуму не виключає порушення стану здоров'я у надчутливих осіб.

Оцінка акустичного забруднення на території підприємства, на межі СЗЗ та у житлової забудови повинна бути проведена відповідно ДСП 3.3.6.037-99, ДБН В.1.1-31:2013.

Повинно ставиться на меті визначення шумового навантаження на території підприємства, на межі санітарно-захисної зони ферми та на житловій забудові, а також встановлення СЗЗ по шуму, враховуючи джерела шумового навантаження від підприємства, а також сукупність всіх джерел шумового навантаження.

За часовими характеристиками шумове навантаження на даному підприємстві розглядається як постійне. Параметрами постійного та імпульсного шуму, що нормуються у розрахункових точках, слід вважати рівні звукового тиску в дБ в октавних смугах частот із середньо геометричними частотами 63, 125, 250, 500, 1000, 2000, 4000 та 8000 Гц.

Нормування проводиться за гранично допустимими рівнями звукового тиску у заданих розрахункових точках для денного та нічного часу.

Санітарно-захисну зону шкідливості до межі житлової забудови підприємств з технологічними процесами, які є джерелами шуму слід встановлювати від будівель, споруд та майданчиків, де встановлено обладнання (агрегати, механізми), що створює ці шкідливості.

Шум, створюваний технологічним устаткуванням не повинен перевищувати нормативних показників: рівні звуку і вібрації у виробничих приміщеннях не вище 75 дБА, що відповідає вимогам ДСН 3.3.6.037-99 "Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку", ДСН 3.3.6.039-99 "Державні санітарні норми виробничої загальної і локальної вібрації". Шум від об'єкту не поширюватиметься поза межі території.

Шум на робочих місцях технологічного устаткування не повинен перевищувати гранично допустимий рівень.

Організацію робіт по запобіганню і зменшенню шуму на робочих місцях і навколишній території передбачається здійснювати відповідно до вимоги ДСН 3.3.6.037-99 і інших нормативних документів, доповнюючих вимоги в області загального контролю і вимірювань.

Заходом щодо захисту від шуму є чинник використання проектом типового, серійно випускаемого устаткування, яке по шумовим характеристикам відповідають нормативним параметрам. Шумові характеристики цього устаткування або граничні їх значення повинні указуватися в паспорті або керівництву по їх експлуатації і контролюватися службами підприємства під час його придбання. Для підтримки устаткування в робочому, справному перебуванні на підприємстві є відповідна ремонтна служба і штати обслуговуючого персоналу.

Висновок: планова діяльність не матиме суттєвого шумового впливу на навколишнє середовище, при виконанні вказаних вище заходів досягаються нормовані рівні шуму, та не має прямого впливу на здоров'я населення

Флора та фауна

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних змін в системі дослідженої території в результаті будівництва / експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується.

Незначним, короткопливним об'єктом впливу на тваринний світ під час будівництва служитиме робота будівельної техніки та інвентарю.

З огляду на характер запланованих робіт, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Важливою пропозицією щодо поліпшення навколишнього середовища є озеленення вільних від забудови територій багаторічними деревами, у тому числі декоративними формами, антропотолерантними видами та догляд за ними.

Природно-заповідний фонд

Земельні ділянки, які розглядаються детальним планом, знаходяться поза межами об'єктів та територій природно-заповідного фонду, а отже, вплив не передбачається.

Соціальне середовище

Створення нових робочих місць, сприяння розвитку малого і середнього бізнесу, наповнення бюджетів різних рівнів, розвиток інфраструктури району.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проєктуються можна виділити наступні:

Мікроклімат. Під час функціонування підприємства свиногокомплексу на його території можлива поява неприємного запаху. Тому, щоб його уникнути необхідно дотримуватися всіх технологічних вимог, починаючи від розміщення та будівництва свиногокомплексів і завершуючи їх діяльністю, створюючи відповідний мікроклімат як всередині приміщень для утримання тварин, так і на території свиногокомплексів. Щоб забезпечити охорону повітряного басейну і відповідно зменшити вплив на мікроклімат, передбачається влаштування захисних екранів (суцільний паркан) та зелені насадження для зменшення акустичного забруднення навколишнього середовища.

Повітряне середовище. Діяльність будівель та споруд свиногокомплексу може призвести до виникнення газів — насамперед, метану і аміаку. Повітряне середовище може зазнати впливу при утриманні тварин (свиней) в приміщеннях, при проведенні дезінфекційних робіт даних приміщень, при роботі дизбар'єрів (обробці транспортних засобів для профілактичної дезінфекції), при функціонуванні гноєсховищ (лагун), при функціонуванні бункерів для кормів. Тому підприємством буде проводитись постійний контроль за дотриманням нормативів викидів забруднюючих речовин в атмосферу (виробничий контроль). Заходи щодо контролю за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря повинні забезпечити виконання вимог, передбачених Законом України "Про охорону атмосферного повітря", галузевими нормативними документами. Також можливими джерелами забруднення атмосфери на проектованому об'єкті є тимчасові місця паркування спецтехніки.

Проектом передбачається функціонування котелень на альтернативному паливі (твердопаливні котли), тому в результаті спалювання твердого палива під час роботи котельної установки утворюватимуться наступні забруднюючі речовини: азоту діоксин, вуглецю оксид, метан, вуглецю діоксин, оксид діазоту, тверді суспендовані частинки.

Водне середовище. Вплив на поверхневі та підземні води під час будівництва можливий під час аварійних проливів палива і мастил працюючих механізмів. Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва включають: влаштування будівельного майданчику з твердим покриттям та оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збирання побутових та будівельних відходів; улаштування систем дощової каналізації; організація водовідведення дощових та талих вод з території; не допускати попаданню нафтопродуктів у ґрунти; зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця.

Ґрунти. Розміщення об'єктів проектування на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою населених пунктів. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються.

Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Рівні шуму, вібрації, іонізуючого випромінювання не будуть перевищувати норми допустимого впливу.

Біорізноманіття. Розміщення об'єктів проектування на вказаній території не пошкодять існуючого ландшафту, так як будуть витримані всі вимоги нормативних документів, пов'язаних з плануванням та забудовою населених пунктів.

Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території не прогнозується.

Проектом передбачається максимально зберегти існуючі зелені насадження та рослинність. Родючий ґрунт, вилучений при будівництві споруд буде використаний для організації рельєфу даної ділянки. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Земельні ділянки, які розглядаються детальним планом, знаходяться поза межами об'єктів та територій природно-заповідного фонду, найближчий об'єкт ПЗФ знаходиться на дуже значній відстані, а отже, вплив не передбачається.

Здоров'я населення

Під час зберігання, обробки гною та під час його внесення у ґрунти в атмосферне повітря виділяється небезпечний безбарвний газ – аміак. Аміак утворюється в основному з сечі, яка розкладається під впливом анаеробних бактерій, при гнитті азотовмісних органічних речовин у ґрунті, гноєсховищах. Аміак викликає сльозотечу, печію, подразнення слизових оболонок носоглотки, біль в горлі при ковтанні, головну біль, загальну слабкість, запаморочення, порушення ходи, нудоту, блювоту, пришвидшене серцебиття, судоми, порушення діяльності серцево-судинної системи.

Джерелом забруднення атмосферного повітря сірководнем є гниючі сірковмісні органічні речовини, що нагромаджуються у тваринницьких приміщеннях свиногокомплексів, де створюються сприятливі умови для їхнього гниття. Сірководень може також надходити з збирачів гноївки, каналізаційної

системи. Сірководень безбарвний, дуже отруйний, горючий газ з характерним неприємним запахом тухлих яєць. Цей газ викликає сльозотечу, нежить, задишку, кашель, біль за грудиною, тахікардію, слабкість, судоми, утрату свідомості, смерть від припинення дихання або паралічу серця.

На свинокомплексах у місцях зберігання твердого або рідкого гною (наприклад, у відкритих лагунах, баках або в ямі), гній в анаеробних (без доступу кисню) умовах розкладається і може виробляти значну кількість метану. Викиди метану, внаслідок впливу на людину, спричиняють набряк легень, задуху, пришвидшене серцебиття, головний біль. Основними джерелами викидів оксиду азоту N_2O є приміщення утримання тварин, місця зберігання та обробки гною, процес внесення його в ґрунти. Оксиди азоту є отруйними газами. Характер їх дії на організм людини залежить від вмісту різних оксидів азоту в повітрі. Високі концентрації можуть стати причиною астматичних проявів та набряку легень. Окрім цього, метан (CH_4) та оксид азоту (N_2O) є основними парниковими газами, що призводять до глобального потепління та зміни клімату на Землі.

Крім газоподібних забруднюючих речовин у повітря великими обсягами потрапляють мікроорганізми та пил від приміщень обробки та зберігання кормів, шкіри тварин. До факторів, що впливають на викиди пилу, належать вентиляція, активність тварин, тип і кількість підстилки, вид і консистенція кормів, вологість у приміщеннях утримання тварин. Тип корму та техніка годівлі можуть впливати на концентрацію викидів. Викиди від стаціонарних джерел свинокомплексів, наприклад, від гноєсховищ і тваринницьких приміщень, несправність або відсутність системи очищення викидів, неправильне зберігання і використання безпідстилкового гною є основними причинами утворення неприємних запахів в атмосферному повітрі.

Утворені газоподібні продукти розпаду і зумовлюють неприємний запах. Пил, що викидається з ферми у повітря сприяє транспортуванню неприємного запаху.

Проектування відбувається з застосуванням найбільш прогресивних та відпрацьованих технологій, використання найкращих практик та підходів, які найоптимальніше забезпечать охорону навколишнього середовища та мінімізують вплив на здоров'я населення.

Об'єкти планової діяльності, суттєво не впливатимуть на екологічну ситуацію району та не посилюватимуть вже наявні екологічні проблеми даного регіону.

Таким чином, на підставі вище викладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа

державного планування, є вкрай малі, а це свідчать про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Загострення екологічних проблем в світі обумовило необхідність формування міжнародного вектору екологічної політики як вищого рівня її системної побудови в кожній країні, чіткої спадкоємності в ієрархічній побудові її реалізації, формування екологічно усвідомленого управління, запровадження дієвих механізмів, що відповідають цілям та завданням міжнародного співробітництва в сфері охорони довкілля.

Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції держави до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем. Основними напрямками співробітництва з міжнародними організаціями членом яких є Україна, є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Пріоритетне місце в сучасному міжнародному співробітництві займає проблематика сталого розвитку та охорони навколишнього середовища, протидії глобальній зміні клімату.

Основними аспектами містобудівної документації, що потребують оцінки є рішення щодо функціонального використання території з урахуванням принципів охорони біологічного та ландшафтного різноманіття, що визначені низкою міжнародних зобов'язань.

Міжнародні обов'язки Україна взяла на себе, підписавши більш ніж 50 міжнародних багатосторонніх угод, які стосуються збереження та збалансованого використання біорізноманіття, серед яких: Конвенція про біологічне різноманіття, яка була започаткована під час Всесвітньої конференції глав держав та міністрів довкілля у 1992 р. в м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія) й ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.; Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.); Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.); Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.); Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.); Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція); Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.); Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.); Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

Значний обсяг роботи Міністерства природи та інших українських відомств є пов'язаним з участю в Конференції сторін Конвенції про доступ до інформації, участі громадськості в прийнятті рішень і доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища (Орхуської конвенції).

Смарагдова мережа Європи - ряд територій особливого природоохоронного значення, які визначають і зберігають біологічне різноманіття країн Євросоюзу, Східної Європи і деяких африканських держав. Створена рішенням Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами - членами Ради Європи.

Мережа має мету зберегти види та екосистеми, які були визнані рідкісними на рівні всієї Європи. При оцінці території для включення до Смарагдової мережі Європи враховується: чи мешкають тут види рослин і тварин, що знаходяться під загрозою зникнення, чи представляє вона собою важливий пункт зупинки на шляхах міграції тварин чи птахів, чи відрізняється високим рівнем біорізноманіття, чи зустрічається тут унікальне місце проживання.

У всьому світі продовжується скорочення біологічного розмаїття. Фрагментація місць існування, забруднення, надмірна експлуатація територій і створення штучних ландшафтів збільшують швидкість втрати біотопів. Допомогти у збереженні природного середовища проживання видів на фрагментованих природних територіях і в антропогенних ландшафтах можуть екологічні мережі. Цей підхід до збереження біорізноманіття заснований на екологічних принципах і в той же час допускає деяке господарське використання ландшафту.

Смарагдова мережа в Україні потребує суттєвого доопрацювання на основі наукових даних.

За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом, території природно-заповідного фонду, що внесені до Смарагдової мережі України відсутні.

Найближчим об'єктом Смарагдової мережі є Ichnianskyi National Nature Park код UA0000036.

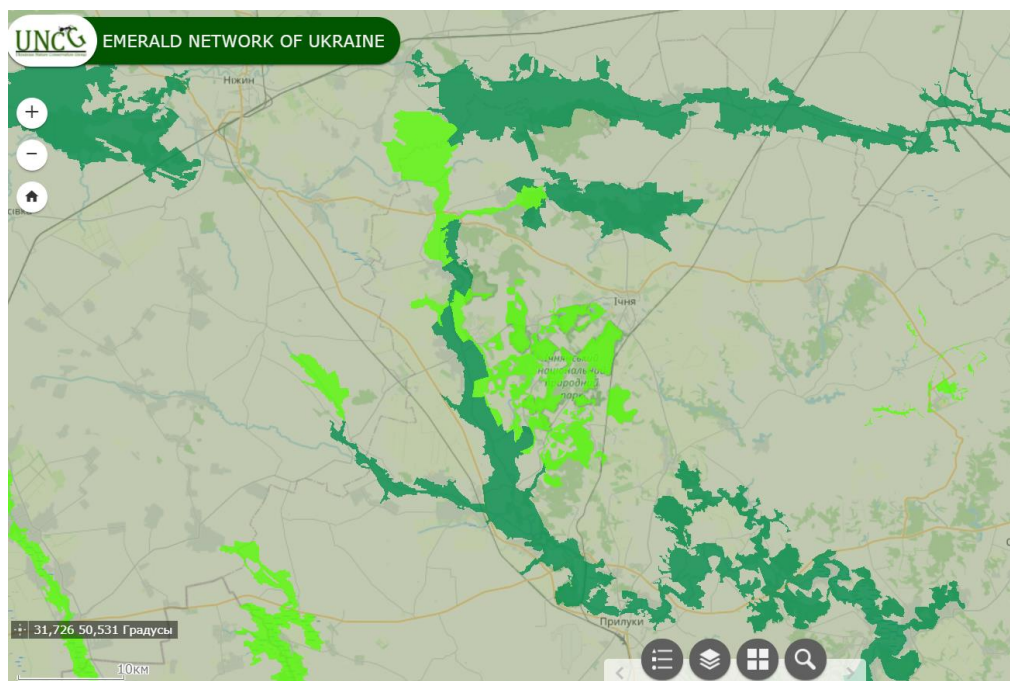

Рис. 5.1 Фрагмент карти з найближчим об'єктом Смарагдової мережі

Інформація

Смарагдова мережа

Код території: UA00000036

Назва території: Ichnianskyi National Nature Park

Площа, га: 9622

Кількість видів птахів: 26

Кількість інших видів: 24

Кількість типів природних оселищ: 12

Біогеографічний регіон: Континентальний

Рис. 5.2. Інформація з Публічної кадастрової карти України, щодо найближчого об'єкту Смарагдової мережі

Відповідно до Рамсарської конвенції, стороною якої є Україна, на території держави здійснюються заходи для збереження мігруючих водно-

болотних птахів, шляхом виділення певних територій та надання їм охоронного статусу. На території України виділено 39 водно-болотних угіддя міжнародного значення, офіційно визнаних Рамсарською конвенцією, а ряд водно-болотних угідь є перспективними для визнання. Деякі водно-болотні угіддя погоджені розпорядженням Кабінету Міністрів України і подані на розгляд Секретаріату Рамсарської конвенції. На території Чернігівської області відсутні водно-болотне угіддя, які визначені Рамсарською конвенцією. За результатами аналізу даних матеріалів визначено, що в межах території, що розглядається проектом документу державного планування, вищезазначені угіддя відсутні.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань по інших напрямках співробітництва, таким як зміна клімату, охорона озонного шару, поводження з відходами та іншим, слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проекту документу державного планування, що є містобудівною документацією місцевого рівня. Дотримання вищеперелічених зобов'язань може бути реалізоване в сфері науково-технічних розробок, вибору технічно-конструкторських рішень при проектуванні певних об'єктів та споруд, видання певних нормативно-правових актів та державних стандартів в різних галузях господарської діяльності. Проте слід зазначити, що більшість заходів, визначених містобудівною документацією в частині розвитку систем комунальної інфраструктури, поводження з відходами, пропонують впровадження сучасних дружніх до оточуючого середовища технологій, що відповідає загальносвітовим принципам охорони довкілля, та сприяє дотриманню міжнародних зобов'язань в даній сфері.

Державний рівень

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є:

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
2. Закон України «Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення»;
3. Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21.05.1997, з подальшими доповненнями);
4. Законом України «Про основи містобудування».

Згідно із Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» як базовим документом у даній сфері визначені завдання, якими регулюються відносини на усіх рівнях в Україні у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої

діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб.

Закон України «Про забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя населення» регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначає відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби і здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Однією із складових сталого розвитку є екологічна безпека територій, що передбачає при прийнятті будь-яких рішень стосовно використання території дотримуватись встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони атмосферного повітря, визначаються наступними базовими документами:

- 1) Законом України «Про охорону атмосферного повітря» (від 16.10.1992 р. № 2707-ХІІ);
- 2) Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 19.05.2011 р. №3392-VІ;
- 3) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» від 09.03.1999 р. №343;
- 4) Постановою КМУ «Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню» від 29.11.2001 р. № 1598;
- 5) Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря» від 13.12.2001 р. № 1655;
- 6) Постановою КМУ «Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря» від 13.03.2002р. № 299;
- 7) Постановою КМУ „«Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря» від 13.03.2002 р. № 300;
- 8) Постановою КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17.09.1996 р. № 1 147.

Оскільки на території, на момент написання Звіту СЕО відсутні об'єкти-забруднювачі, основними джерелами впливу на стан повітряного басейну є ДВЗ автотранспорту, тому зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря відсутні.

Вони будуть встановлені у разі створення на території об'єктів, які за своєю виробничою своєю діяльністю спричинятимуть негативний вплив на атмосферне повітря.

Основним зобов'язанням буде забезпечення належного контролю за станом атмосферного повітря. Питання контролю у галузі охорони атмосферного повітря регламентуються ст. 27. Закону України «Про охорону атмосферного повітря», згідно якої контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання вимог законодавства про охорону атмосферного повітря місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, а також підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Результатом дотримання положень законодавства усіма суб'єктами господарювання є якісний стан атмосферного повітря, а значить відповідний та нормативний рівень забруднення повітря.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління водними ресурсами, які обов'язкові для врахування при реалізації проєкту, визначаються наступними базовими документами:

- 1) Водним кодексом України;
- 2) Законом України «Про питну воду та питне водопостачання»;
- 4) ДСанПІН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»;
- 5) Постановою КМУ від 18 грудня 1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»;
- 6) Санітарними правилами і нормами охорони поверхневих вод від забруднення СанПіН 4630-88.

Водним кодексом України регулюються відносини щодо збереження, наукового обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення та різних галузей економіки, охорони вод від забруднення, відтворення водних ресурсів, запобігання засміченню, шкідливим діям вод та усуненню їх наслідків, покращення стану водних об'єктів, а також охорони прав громадян, установ, підприємств, організацій на водокористування.

Закон України, що визначає правові, економічні та соціальні основи організації охорони природи навколишнього природного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. Закон встановлює, що завданням законодавства про охорону навколишнього природного середовища є регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною.

Відповідно до Водного кодексу, Постанови КМУ від 18.12.1998 р. № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» та інших нормативно-правових актів в сфері охорони водного середовища для джерел централізованого водопостачання встановлюються Зони санітарної охорони (ЗСО), з метою забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки та охорони від випадкового або навмисного забруднення поверхневих чи підземних джерел і водопровідних споруд системи централізованого питного водопостачання, а також прилеглих до них територій.

ЗСО водних об'єктів створюються на всіх господарсько-питних водопроводах незалежно від їх підпорядкованості або типу джерела водопостачання. ЗСО поверхневих та підземних водних об'єктів входять до складу водоохоронних зон і поділяються на три пояси особливого режиму:

До складу ЗСО входять три пояси:

- перший - суворого режиму, в якому розташована артезіанська свердловина;
- другий - обмежень, призначений для захисту водоносного горизонту від мікробних і хімічних забруднень;
- третій - обмежень, призначений для захисту водоносного горизонту від хімічних забруднень.

Межі першого поясу ЗСО підземних джерел водопостачання слід встановлювати від одиначної водозабірної споруди (свердловина, шахтний колодязь, каптаж тощо) або від крайніх водозабірних споруд, розташованих у групі, на відстані: для захищених - 30 м; для недостатньо захищених - 50 м.

Для водозабірних свердловин розташованих на території об'єкта, на які неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а також розташованих у сприятливих санітарних та гідрологічних умовах зона санітарної охорони 1-го поясу приймається радіусом 15,0 м. (п. 15.2.1.1 ДБН В.2.5-74:2013).

Дотримання розмірів зон санітарної охорони є прямим зобов'язанням, з урахуванням можливості погіршення якості води, що може негативно позначитись на здоров'ї населення.

Зобов'язання державного рівня у сфері управління відходами, які обов'язкові для врахування при реалізації проєкту, визначаються наступними базовими документами:

1) «Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820;

2) Законом України «Про відходи» (від 05.03.1998, з подальшими доповненнями).

Стратегія базується на низці ключових принципів, зокрема:

1) механізми міжмуніципального співробітництва (ММС) щодо об'єктів поводження з ТПВ (наприклад, полігони, сміттесортувальні лінії, сміттєперевантажувальні станції тощо); ,

2) роздільне збирання ТПВ (тобто система двох контейнерів, для «сухих» ресурсоцінних компонентів ТПВ та змішаних відходів, відповідно), які є на даний час ключовими при організації системи управління відходами на місцевому рівні.

До основних зобов'язань згідно із Законом України «Про відходи», що потребують виконання на місцевому рівні, належать:

1) забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів, а також дотримання правил екологічної безпеки при поводженні з ними;

2) зведення до мінімуму утворення відходів та зменшення їх небезпечності;

3) сприяння максимально можливій утилізації відходів.

Відповідно до ухвалених останніх змін до Закону «Про відходи», що стосуються сфери поводження з ТПВ, є наступні:

- ст. 32 (і) з 1 січня 2018 року захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів забороняється;

- ст. 35-1 різні категорії споживачів (власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів й земельних ділянок) мають укладати угоди на вивезення ТПВ, сплачувати за відповідні послуги та забезпечувати роздільне збирання відходів.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони земель, які обов'язкові для врахування при реалізації об'єкту, визначаються наступними базовими документами:

1. Земельним Кодексом України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III, завданням якого є регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель.

2. Законом України «Про охорону земель» від 19.06.2003 року № 962-IV, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи охорони земель з метою забезпечення їх раціонального використання, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля.

3. Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 28.12.2015 року №-901-VIII, яким визначаються правові, економічні та соціальні основи організації здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і спрямований на забезпечення раціонального використання і відтворення природних ресурсів та охорони довкілля.

4. Законом України «Про землеустрій» від 10.01.2018 року № 2498-VIII, який спрямований на регулювання відносин, що виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування. Згідно статті 2, д) Закону України «Про землеустрій» землеустрій забезпечує розробку і здійснення системи заходів із землеустрою для збереження природних ландшафтів, відновлення та підвищення родючості ґрунтів,

рекультивуації порушених земель і землювання малопродуктивних угідь, захисту земель від ерозії, підтоплення, висушування, зсувів, вторинного засолення, закислення, заболочення, ущільнення, забруднення промисловими відходами та хімічними речовинами тощо, консервації деградованих і малопродуктивних земель, запобігання іншим негативним явищам.

Зобов'язання державного рівня у сфері охорони біорізноманіття, визначаються наступними базовими документами:

1. Законом України «Про рослинний світ» (від 1999.04.09, № 591-XIV);
2. Законом України «Про захист рослин» (від 1998.10.14, № 180-XIV);
3. Законом України «Про Червону книгу України» (від 2002.02.07, № 3055-III);
4. Законом України «Про тваринний світ» (від 2001.12.13, № 2894-III);
5. Законом України «Про землеустрій» (від 22 травня 2003 року № 858-IV);
6. Законом України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» (від 19 червня 2003 року № 963-IV);
7. Законом України «Про охорону земель» (від 2003.06.19, № 962-IV);
8. Законом України «Про екологічну мережу України» (від 24.06.2004 року № 1864-IV);
9. Зеленою книгою України.

В процесі здійснення СЕО до детального плану території проведення реконструкції частини будівель тваринницького комплексу орієнтовною площею 13,0138 га що розташована за межами населеного пункту на території Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ) Ічнянського району Чернігівської області було розглянуто низку регіональних і місцевих програм, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я та соціально-економічного розвитку які стосуються території проєктування.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО- ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ - 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування», затверджених

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 у даному розділі описуються наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення - це будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням екологічний вплив може бути первинним, тобто безпосередньо пов'язаним з впливом розміщення існуючих і проєктних об'єктів на екосистему (забруднення атмосфери при будівництві та експлуатації) і вторинним, що є наслідком первинних змін в екосистемі (можливе збільшення бронхо-легеневих захворювань серед населення внаслідок забруднення атмосфери).

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Акумуляція впливів відбувається в тому випадку, коли антропогенний вплив або інші фізичні або хімічні впливи на екосистему протягом часу перевершують можливість їх асиміляції або трансформації.

На території та на прилеглій території до об'єкту проєктування великі підприємства-забруднювачі відсутні. При дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних захисних і охоронних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин не передбачається.

Детальна оцінка кумулятивного впливу буде можлива в процесі експлуатації існуючих та проєктних об'єктів з урахуванням даних моніторингу навколишнього середовища та проведення відповідних розрахунків.

Оцінка кумулятивного впливу на довкілля може бути проведена як за даними результатів безпосереднього спостереження за станом довкілля (стаціонарні пости, систематичні лабораторно-інструментальні вимірювання),

так і на підставі даних, отриманих за затвердженими розрахунковими методами. При цьому, при формуванні оціночних даних впливу на довкілля, слід враховувати розміри та характер досліджуваної території та наявність на ній всіх джерел забруднення навколишнього середовища - потенційних вкладників у загальний (фоновий) стан забруднення. Саме фонове забруднення і буде характеризувати кумулятивний вплив всіх наявних на конкретній території об'єктів.

Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації проєктних об'єктів відсутні значні виділення теплоти та парникових газів. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Для провадження діяльності на існуючих та проєктних об'єктах обрані технологічні рішення мають бути екологічно безпечні.

Синергічні наслідки - наслідки, сумарний ефект яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту - не передбачаються.

Потужний потенціал озеленених територій дотримання упорядкування цих територій є компенсаційним заходом щодо наслідків будь-яких впливів на оточуюче середовище.

Коротко- та середньострокові наслідки (1,3-5,10-15 років) наразі не передбачаються.

До довгострокових наслідків відноситься питання утилізації обладнання.

Таблиця 6.1. Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
1	2	3	4	5	6
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		•		

2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?		•		
3	Погіршення якості атмосферного повітря?		•		
4	Появу джерел неприємних запахів?		•		
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?		•		
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними) ?		•		
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти ?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод ?			•	
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення) ?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напрямку або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів) ?		•		
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів ?		•		
Відходи					
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?		•		
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки ?		•		
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки ?			•	
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами ?			•	

21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•	
Земельні ресурси					
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару ?	•			
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів ?		•		
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•	
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•	
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель ?		•		
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад ?			•	

Біорізноманіття та рекреаційні зони					
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо) ?			•	
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві ?		•		
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому ?			•	
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин ?			•	
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей ?			•	
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини ?			•	
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо) ?			•	
Населення та інфраструктура					
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території ?		•		
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі ?			•	

37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків ?			•	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень ?			•	
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги ?			•	
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей ?		•		
Екологічне управління та моніторинг					
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки ?			•	
42	Погіршення екологічного моніторингу ?			•	
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеситехногенного навантаження ?			•	
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва ?			•	
Інше					
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів ?			•	
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу ?			•	
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії ?			•	
48	Суттєве порушення якості природного середовища ?			•	
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому ?			•	
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей ?			•	

Таблиця 6.2 Опис наслідків впливів для довкілля проєкту в процесі будівництва об'єкту

Сфери впливу	Потенційний вплив	Заходи по скороченню негативного впливу
1	2	3

Атмосферне повітря	<p>Вплив на атмосферне повітря в ході будівництва об'єктів очікується від наступних джерел викиду забруднюючих речовин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - двигуни внутрішнього згорання будівельної техніки і автотранспорту, які працюють на дизельному пальному; - розвантаження будівельних матеріалів (щебеню, піску та інше) та земляні роботи; - зварювальні роботи; - фарбувальні роботи. 	<p>Після закінчення будівельних робіт перелічені джерела викиду припинять існування.</p> <p>Заходи для забезпечень нормативного стану атмосферного повітря під час будівництва включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - влаштування необхідних огорожень будівельного майданчика (охоронних, захисних або сигнальних); - контроль за точним дотриманням технології провадження робіт. <p>Розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі.</p> <p>Виключення роботи машин та механізмів на холостому ході.</p> <p>Влаштування тимчасових внутрішньо майданчикових доріг, по можливості, використовуючи існуючі дороги для зменшення утворення пилу.</p>
Поверхневі та підземні води	<p>Вплив на поверхневі та підземні води під час будівництва можливий під час аварійних проливів палива і мастил працюючих механізмів.</p>	<p>Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - влаштування будівельного майданчику з твердим покриттям та оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збирання побутових та будівельних відходів; - улаштування систем дощової каналізації; - організація водовідведення дощових та талих вод з території; - не допускати попаданню нафтопродуктів у ґрунти. <p>Зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця.</p>

Продовження таблиці 6.2.

1	2	3
Грунтове середовище	При будівництві об'єктів можливе тимчасове складування будівельних відходів та залишків матеріалів. Порушення ґрунтового покриву може відбуватись під час будівництва та руху транспортних засобів. Потенційними джерелами забруднення ґрунту під час проведення будівельних робіт є просипи сипучих матеріалів, випадкові проливи бітуму, дизельного палива, емульсії або асфальтобетонної суміші.	– дотримання рішень проєкту детального плану території щодо її раціонального використання; – дотримання меж території, відведеної для будівництва; Всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведених ділянці; – дотримання вимог щодо поводження з відходами, що утворюються внаслідок будівництва та функціонування підприємства.
Рослинний і тваринний світ	Згідно проєктних рішень детального плану території вплив буде незначний та полягатиме в механічному порушенні рослинного покриву на період будівництва. Вплив на тваринний світ можливий при роботі землерийної техніки, а також шум механізмів може відлякувати птахів в період гніздування.	Після закінчення будівельних робіт, джерела впливу припинять існування, буде проведено благоустрій території з виконанням заходів щодо озеленення (посів багаторічних газонів, посадка дерев та кущів).
Шумове навантаження	Джерелами шуму в період будівництва є будівельна техніка і автотранспорт, які працюють на будівельному майданчику.	Після закінчення періоду будівництва існування цих джерел шуму припиниться. У процесі будівництва дотримання законодавчо прийнятих норм допустимого рівня шуму.
Клімат і мікроклімат	Вплив під час будівництва не передбачається.	-
Природоохоронні території	Об'єкт розташований за межами охоронних зон об'єктів природно-заповідного фонду.	-
Соціальне середовище	Можливі впливи шумового характеру під час роботи будівельної техніки, але об'єкт знаходиться поза межами населеного пункту. Під час виконання будівництва проєкту будуть дотримані вимоги законодавства, щодо СЗС, то вплив оцінюється як незначний.	Після закінчення будівельних робіт перелічені джерела впливу припинять існування: - частини будівельного устаткування, які мають вібрацію, повинні бути огорожені.

У процесі будівництва об'єкту планової діяльності не передбачається поява нових ризиків для здоров'я населення.

Планована діяльність не в значній мірі вплине на інфраструктуру середовища та території.

Таблиця 6.3 Опис наслідків впливів для довкілля проєкту під час функціонування об'єкту

Сфери впливу	Потенційний вплив	Заходи по скороченню негативного впливу
1	2	3
Атмосферне повітря	<p>Вплив на повітряне середовище в ході експлуатації об'єктів очікується від наступних джерел викиду забруднюючих речовин:</p> <ul style="list-style-type: none"> - маневри автотранспорту на території комплексу (заїзди-виїзди), від працюючих бензинових та дизельних ДВЗ. <p>Викиди газів: метану і аміаку, в процесі функціонування свиногокомплексу.</p> <p>Викид можливий при утриманні свиней в приміщеннях, при проведенні дезінфекційних робіт даних приміщень, при роботі дизбар'єрів, при функціонуванні гноєсховищ (лагун), при функціонуванні бункерів для кормів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - функціонування котелень на твердотопливному паливі. <p>В результаті спалювання твердого палива під час роботи котельної установки утворюватимуться наступні забруднюючі речовини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Азоту діоксид • Вуглецю оксид • Метан • Вуглецю діоксид • Оксид діазоту • Тверді суспендовані частинки. 	<ul style="list-style-type: none"> - контроль за точним дотриманням технології провадження робіт; - створення санітарно-захисних смуг з деревних рослин (дерев, кущів) навколо проєктованого об'єкту. - для зниження неприємних запахів, які виділяються від гноєстоків та покращення умов біорозкладу прийнято рішення щодо використання спеціального препарату-буодекструктору типу «Комплезим», який у розрахунковій кількості (20 гр на 1 м³ гноєстоків) вноситься у приямки збору рідкого гною у свинарниках після кожного їх звільнення та миття. Біопрепарат створений на основі штамів бактерій виду B.Subtilis є безпечним для тварин та дозволений до використання в Україні (висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи №05.03.02-04/99106 від 10.10.12 р.). Згідно досліджень ДУ «ІГМЕ ім. О.М.Марзєєва НАМНУ» на аналогічному підприємстві (протокол №1990/2 від 22.07.15 р. ДУ «ІГМЕ ім. О.М.Марзєєва НАМНУ») внесення препарату дає ефективність щодо зниження рівнів забруднення повітря робочої зони і як наслідок атмосферного повітря в зоні впливу тваринницького об'єкту на рівнях 40-50% по основним забруднюючим речовинам (аміак, сірководень, метил-меркаптан). Передбачити розробку регламенту внесення біодекструктору у приямки гноєприймальників в середині свинарників. - майданчик для карантування підстилкового гною, повинен бути спеціально облаштований, бетонований. Заповнення накопичувача здійснювати поступово штабелями, які розділять між собою плівкою ПВХ для зменшення викидів і запахів. <p>В рамках застосування на птахофабриці новітніх (інноваційних) технологій для санітарної обробки повітря пташників у пташниках застосовути фотохімічний генератор озону з високою ефективністю знезараження і очищення повітря. У цих генераторах застосовані спеціальні високочастотні джерела УФ випромінювання, які поряд з генеруванням короткохвильового УФ випромінювання утворюють в опроміненому повітрі озон. Озон є сильним дезінфікуючим і дезодоруючим (знищує неприємні запахи) засобом.</p>

		<p><i>До технологічного процесу для зменшення негативного впливу застосовуються такі умови:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оператор повинен забезпечити, щоб всі роботи на об'єкті робились таким чином, щоб викиди в атмосферу та (або) запах не призводили до суттєвих незручностей за межами об'єкту або до суттєвого впливу на навколишнє середовище. - на підприємстві повинна бути розроблена і затверджена головним інженером інструкція з режиму роботи і безпечному обслуговуванню котлів. Інструкція повинна знаходитися на робочих місцях і видаватися працівникам під розписку. - забороняється пуск у роботу котлів з несправними: арматурою, живильними приладами, засобами автоматики, засобами протиаварійного захисту і сигналізації. - несправності устаткування, що виявляються в процесі роботи, повинні фіксуватися в змінному журналі. Працівники повинні вживати негайних заходів до усунення несправностей, що загрожують безпечній і безаварійній роботі устаткування. Якщо несправності усунути власними силами неможливо, то необхідно повідомити про це особі, відповідальному за безпечну експлуатацію котлів, і вжити заходів по зупинці роботи котла. <p><i>До обладнання і споруд.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - технологічне обладнання повинно бути у належному стані з метою запобігання наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферу. - забезпечити технічне обслуговування та експлуатацію технологічного устаткування у відповідності до вимог, передбачених в паспорті на дане устаткування та в інших діючих нормативних документах. - ремонтні та профілактичні роботи повинні проводитись згідно графіка ремонтних робіт. - позапланові налагоджувальні роботи проводити у випадках: <ul style="list-style-type: none"> • після виконання капітального ремонту паливовикористовуючого обладнання; • при відхиленнях роботи агрегату від режимних карт; • при зміні палива або при роботі паливовикористовуючого обладнання на змішаному паливі не менше як один раз на рік. <p><i>До адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.</i></p> <p>Оператор повинен направляти повідомлення, як по телефону, так і по факсу (якщо є така можливість) в територіальний орган Державної екологічної інспекції Мінприроди як можливо скоріше (на скільки це практично можливо),</p>
--	--	--

		<p>після того, як відбувається щось з наступного:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будь-який викид, який не відповідає вимогам Дозволу. - будь-яка несправність чи поломка контрольного обладнання або обладнання для моніторингу, яка може призвести до втрати контролю за системою попередження забруднення. - будь-яка аварія може створити загрозу забруднення повітря або може потребувати екстрених заходів реагування. У якості складової частини повідомлення, Оператор повинен вказати дату та час такої аварії, привести докладну інформацію про те, що сталося та заходи, прийняті для мінімізації викидів і для попередження подібних аварій в майбутньому.
Поверхневі та підземні води	<p>Вплив на водне середовище передбачається: шляхом утворення господарсько-побутових стічних вод. Можливе викликання евтрофікації (цвітіння води) та інтенсивний ріст синьо-зелених водоростей.</p> <p>Можливий кількісний вплив на підземні водоносні горизонти. Забруднення підземних вод можливе при недотриманні технологій або за рахунок людського фактору.</p>	<p>Передбачено належну виробничу дисципліну та контроль відповідних інстанцій та посадових осіб.</p>
Ґрунтове середовище	<p>У період експлуатації об'єкту передбачається утворення таких відходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відходи прибирання території, - тверді побутові відходи. 	<p>Всі відходи повинні збиратися на спеціально виділених місцях та передаватися спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів для подальшого поводження. Передбачається:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дотримання вимог щодо поводження з відходами, що утворюються внаслідок та функціонування підприємства; – проведення вчасного ремонту дорожніх покриттів; – організація регулярного прибирання території.

Рослинний і тваринний світ	Вплив під час функціонування не передбачається.	Проектом передбачено благоустрій та озеленення території, шляхом облаштування багаторічних газонів та посадкою дерев, кущів, загальною площею та догляд за ними. Рекомендований видовий склад деревних рослин для озеленення території: з голонасінних найбільш придатні такі види, як: <i>Thuja occidentalis</i> ('Henry', 'Hoveyi', 'Rheingold', 'Spiralis'). Серед листопадних видів кущів яловець козацький (<i>Juniperus sabina</i> L.), барбарис звичайний (<i>Berberis vulgaris</i> L.), самшит вічнозелений (<i>Buxus sempervirens</i> L.), таволга японська (<i>Spiraea japonica</i> L.) та інші. Для газону рекомендовано травянисті рослини: кострицю лучну, вівсяницю лучну (<i>Lolium pratense</i>), райграс багаторічний (<i>Lolium perenne</i>), тонконіг лучний (<i>Poa pratensis</i>).
Шумове навантаження	Джерелами шуму в період експлуатації комплексу є автотранспорт, що здійснює маневри на території.	– використання сучасного низько-шумного технологічного та енергетичного обладнання; – обмеження швидкості руху автотранспорту по території; – озеленення території.
Природоохоронні території	Вплив під час функціонування не передбачається.	-
Соціальне середовище	Прогнозується можлива поява специфічного запаху на території об'єкту, що проектується	Під час будівництва свинофабрик надзвичайно важливою умовою є дотримання санітарно-захисної зони, необхідно розробити та погодити з відповідними службами проектну документацію по зменшенню санітарно – захисної зони тваринницького комплексу ТОВ «ПРИЛУКИ - ГРАНДБУД». Вплив на умови життєдіяльності та стан здоров'я місцевого населення в період експлуатації проектного об'єкту не передбачається. Статистика захворюваності місцевого населення не зміниться.

Кумулятивний вплив

Ймовірність того, що реалізація планової діяльності призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною. Таким чином можна зробити висновок, що рівень захворюваності населення хворобами, які можуть мати відношення до забруднення атмосферного повітря, водного середовища, ґрунту, шуму є порівняно невисоким.

Статистика захворюваності місцевого населення не зміниться.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації. Термін "пом'якшення" відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проєкту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Досліджений вплив об'єкта запланованої діяльності, на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

По забезпеченню нормативного стану навколишнього середовища та його безпеки передбачений комплекс заходів:

- ресурсозберігаючі заходи – спрямовані на використання екологічно-безпечних ресурсозберігаючих технологій та раціональне використання природних ресурсів;

- захисні заходи, що передбачають озеленення території; роздільне зберігання відходів в спеціально облаштованих місцях; своєчасна передача виробничих відходів спеціалізованим підприємствам на утилізацію та розміщення; контроль стану транспорту; облаштування твердого дорожнього покриття під проїздами та проходами.

- компенсаційні заходи, до цієї категорії відносяться збори за забруднення атмосферного повітря, розміщення відходів, що сплачуються згідно діючого законодавства. Екологічним законодавством України передбачені принципи охорони навколишнього середовища і раціонального використання природних ресурсів.

Згідно Конституції України і Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» природокористувач зобов'язаний вживати необхідні заходи по охороні довкілля, здійснювати природоохоронні заходи, відшкодовувати збиток, заподіяний виконуваною діяльністю і екологічними правопорушеннями, а також вносити платню за користування природними ресурсами і забруднення навколишнього природного середовища.

- охоронні заходи. До охоронних заходів відноситься моніторинг навколишнього середовища і включає виявлення аварійних викидів; вчасне планування ремонтних та відновлювальних робіт по обладнанню; моніторинг джерел забруднення атмосфери.

Охорона атмосферного повітря

Заходи для забезпечень нормативного стану атмосферного повітря включають:

- ✓ влаштування необхідних огорожень будівельного майданчика (охоронних, захисних або сигнальних);

- ✓ контроль за точним дотриманням технології провадження робіт.

Розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних у єдиному безупинному технологічному процесі. Виключення роботи машин та механізмів на холостому ході. Влаштування тимчасових внутрішньо майданчикових доріг, по можливості, використовуючи існуючі дороги для зменшення утворення пилу.

Здійснювати контроль забруднення атмосферного повітря та перевірки забезпечення гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин.

Для зниження неприємних запахів, які виділяються від гноєстоків та покращення умов біорозкладу прийнято рішення щодо використання спеціального препарату-біодеконструктору типу «Комплезим», який у розрахунковій кількості (20 гр на 1 м³ гноєстоків) вноситься у прямики збору рідкого гною у свинарниках після кожного їх звільнення та миття. Біопрепарат створений на основі штамів бактерій виду *B.Subtilis* є безпечним для тварин та дозволений до використання в Україні (висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи №05.03.02-04/99106 від 10.10.12 р.). Згідно досліджень ДУ «ІГМЕ ім. О.М.Марзєєва НАМНУ» на аналогічному підприємстві (протокол №1990/2 від 22.07.15 р. ДУ «ІГМЕ ім. О.М.Марзєєва НАМНУ») внесення препарату дає ефективність щодо зниження рівнів забруднення повітря робочої зони і як наслідок атмосферного повітря в зоні впливу тваринницького об'єкту на рівнях 40-50% по основним забруднюючим речовинам (аміак, сірководень, метил-меркаптан). Передбачити розробку регламенту внесення біодеконструктору у прямики гноєприймальників в середині свинарників.

В рамках застосування на птахофабриці новітніх (інноваційних) технологій для санітарної обробки повітря пташників у пташниках застосовути фотохімічний генератор озону з високою ефективністю знезараження і очищення повітря. У цих генераторах застосовані спеціальні високочастотні джерела УФ випромінювання, які поряд з генеруванням короткохвильового УФ випромінювання утворюють в опромінену повітрі озон. Озон є сильним дезинфікуючим і дезодоруючим (знищує неприємні запахи) засобом. Продуктивністю генератора по озону 15 – 18 г/годину. Періодичність обробки приміщень пташників за допомогою фотохімічного генератора озону становить 1 - 2 рази на добу. Тривалість обробки приміщення 2 - 4 години. Озон ефективно усуває усі специфічні запахи і проводить дезодорацію повітря пташника. Ефективність бактеріального знезараження повітря складає - 90 %, ефективність очищення повітря по неприємно - пахучим речовинам (органічним сполукам) - 87 %.

Заходи щодо зменшення шуму та вібрації

Основними джерелами шуму та вібрації при будівництві є будівельна техніка та автотранспорт.

Заходи для зменшення впливу шуму та вібрації на прилеглі території та на території будівельного майданчику включають:

- ✓ заборона робіт в нічний час за винятком випадків, коли розпочаті будівельні роботи не можуть бути призупинені;
- ✓ частини будівельного устаткування, які мають вібрацію, повинні бути огорожені.

Використання сучасного низько-шумного енергетичного обладнання. Застосування звукоізолюючих стін і перегородок в приміщеннях, в яких розміщене обладнання, що є джерелами шуму та вібрацій. Вентиляційні установки, та обладнання, які є джерелами шуму і вібрації, встановлені на віброізолюючих амортизаторах, в шумозахищених секціях.

Охорона поверхневих і підземних вод

Вплив на поверхневі та підземні води під час будівництва можливий під час аварійних проливів палива і мастил працюючих механізмів.

Заходи для забезпечень нормативного стану поверхневих і підземних вод під час будівництва включають:

- ✓ влаштування будівельного майданчику з твердим покриттям та оснащення робочих місць інвентарними контейнерами для збирання побутових та будівельних відходів;
- ✓ улаштування систем дощової каналізації;
- ✓ не допускати попаданню нафтопродуктів у ґрунти. Зливання паливно-мастильних матеріалів в спеціально відведені та обладнані місця.

Поверхневі дощові стічні води по внутрішньо-майданчиковій мережі відводяться до накопичувача, в якому відстоюються, і використовуються для поливу зелених насаджень та технічних потреб ферми. Технологічна схема водовідведення стічних вод обумовлена гідрогеологічними умовами майданчика та розроблена у відповідності з вимогами ДБН В.2.5.-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», ДБН 360-92** «Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень», КНД 204-12Укр.242-95 «Правила технічної експлуатації систем водопостачання і каналізування населених пунктів України» і ВНТП-АПК-09.06 «Системи видалення, обробки, підготовки і використання гною».

Охорона ґрунту

Заходи для забезпечення нормативного стану земельних ресурсів під час будівництва включають:

- ✓ обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;

- ✓ складування рослинного ґрунту на спеціально відведених майданчиках з наступним використанням для вертикального планування будівельного майданчику;
- ✓ всі будівельні матеріали мають бути розміщені на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- ✓ контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- ✓ складання будівельних матеріалів та конструкцій в межах території відведення на вільних майданчиках з метою уникнення загромождження проїздів та проходів;
- ✓ встановлення регулярного спостереження за санітарним станом ґрунтів;
- ✓ запровадження постійного екологічного моніторингу за фізикохімічним станом ґрунтів;
- ✓ вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, переробкою/утилізацією відходів;
- ✓ ведення постійного контролю за станом майданчика для сміттєзбірника задля запобігання винесення забруднюючих токсичних речовин з поверхневим стоком та їх подальшої міграції в глибші шари ґрунту;

Поводження з відходами

Операції щодо збирання, зберігання, транспортування та утилізації відходів повинні здійснюватись з дотримання норм екологічної безпеки та законодавства України.

Всі типи відходів, підлягають вилученню, накопиченню і розміщенню їх у спеціально відведених місцях з метою подальшої утилізації чи видалення.

Місця тимчасового зберігання відходів повинні відповідати вимогам ДСан-ПіН 2.2.7.029-99 з метою уникнення можливого потрапляння відходів в навколишнє середовище передбачено забезпечення повного збирання, належного зберігання та недопущення знищення і псування відходів.

Охорона рослинного і тваринного світу

Об'єктом впливу на тваринний світ під час проведення будівництва можливий при роботі землерийної техніки. Шум механізмів може відлякувати птахів в період гніздування. Після будівництва проводиться благоустрій території.

З метою профілактики та ліквідації хвороб тварин, охорони людей від інфекційних та інвазійних захворювань, спільних для людей і тварин, на тваринницьких підприємствах необхідно забезпечити комплекс спеціальних

заходів, до яких належить дезінфекція, дегельмінтизація, дезінвазія, дезінсекція тощо.

Охорона праці, техніка безпеки, пожежна безпека

Заходи для забезпечень безпечних умов праці під час будівництва включають:

- ✓ створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами;
- ✓ суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні.

На всіх етапах реалізації ДПТ проєктні рішення будуть здійснюватися в відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимоги Закону України «Про охорону земель»; Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

8. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, У ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ

Обґрунтування вибору виправданих альтернатив

Вибір земельної ділянки проведено з урахуванням варіантів можливого розміщення комплексу і техніко-економічних міркувань з урахуванням найбільш економного використання земель, транспортного сполучення та соціально-економічного розвитку району.

Альтернатива 1 (нульова альтернатива).

Відмова від реалізації проєкту унеможливить організацію та впорядкування території, сприяння соціально-економічного розвитку регіону, збільшення кількості робочих місць. Відмова від реалізації проєкту будівництва не дозволить збільшити відрахування до бюджетів всіх рівнів, що негативно позначиться на розвитку регіону.

Альтернатива 2

Проектом потрібно передбачити застосування найкращих сучасних технологій та практик, врахувати містобудівні обмеження та особливості району розташування. Проектом передбачено застосування сучасних

технологій. Реалізація проекту відбувається з урахуванням діючих вимог українського та європейського санітарного та природоохоронного законодавства. При будівництві та реконструкції будуть враховані містобудівні обмеження та особливості району розташування.

Територіальні альтернативи також не розглядалися у зв'язку з неможливістю перенесення даної діяльності на будь-яку іншу територію.

Опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)

Під час підготовки звіту СЕО визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище в період будівництва та функціонування будівель і споруд підприємства, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Опис способу проведення СЕО:

1. Підготовчий етап: аналіз методичних рекомендацій «Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» та законодавчої бази а саме:

Законодавчі акти, які мають відношення до проекту генерального плану:

- ❖ Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. №3038-VI із змінами;
- ❖ Закон України «Про внесення змін до статті 8 Закону України «Про автомобільні дороги» щодо класифікації автомобільних доріг загального користування» від 20.12. 2011 р. № 4203-VI;
- ❖ Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 р. №325/95-ВР (із змінами);
- ❖ Закон України «Про Концепцію сталого розвитку населених пунктів» від 28.12.1998 р. №2349;

- ❖ Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III (із змінами);
- ❖ Закон України "Про охорону атмосферного повітря";
- ❖ Закон України "Про відходи";
- ❖ Закон України "Про екологічну мережу України";
- ❖ Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення";
- ❖ низка інших законодавчих та підзаконних актів в сфері охорони довкілля.

2. Визначення сфери охоплення СЕО: аналіз проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

✓ проаналізовано в регіональному плані природні умови території, яка межує з ділянкою розміщення планової діяльності, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості території та інших компонентів природного середовища;

✓ розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища.

3. Оцінка екологічної ситуації на території, яка ймовірно зазнає впливу: оцінюється можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах, розгляд альтернативних рішень, впливів факторів виробництва на здоров'я населення.

4. Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

5. Формування звіту СЕО з резюме нетехнічного характеру для обговорення з громадськістю.

Серед ускладнень, що виникли в процесі проведення стратегічної екологічної оцінки можна виділити наступне:

- відсутність офіційних статистичних даних окремо по селищах розташованих поблизу об'єкта проєктування, через те, що встановлені форми державної статистичної звітності передбачають збір, обробку та офіційну звітність по містам обласного підпорядкування в цілому для міської ради, яка включає також і інші населені пункти. Таким чином висновки, отримані в результаті аналізу статистичних даних мають певний відсоток похибки.

- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля.

Оскільки стратегічний аналіз використовує інформацію, яка характеризується високим рівнем невизначеності, заснована на обставинах і фактах станом на момент складання даного звіту, тому факти і висновки, які фігурують у цьому Звіті, є попередніми, не можуть бути остаточними, та в разі необхідності потребують перевірки на наступних етапах.

9. ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Система моніторингу довкілля – це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково–обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки.

Екологічний та соціальний моніторинг для об'єкту буде здійснюватися з метою забезпечення неухильного дотримання вимог законодавства під час її будівництва і експлуатації та втілення всіх заходів щодо мінімізації ймовірних впливів та наслідків на навколишнє природне та соціальне середовище.

Загальною метою моніторингу екологічних та соціальних аспектів даного проєкту є забезпечення/гарантування того, що всі заходи пом'якшення та мінімізації впливів та наслідків успішно втілюються та вони є ефективними та достатніми.

Екологічний та соціальний моніторинг також передбачає своєчасне виявлення нових проблем та питань, що викликають занепокоєння. Моніторинг має відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

Програма екологічного моніторингу буде працювати під час будівництва та експлуатації об'єкту в межах діючого екологічного та природоохоронного законодавства.

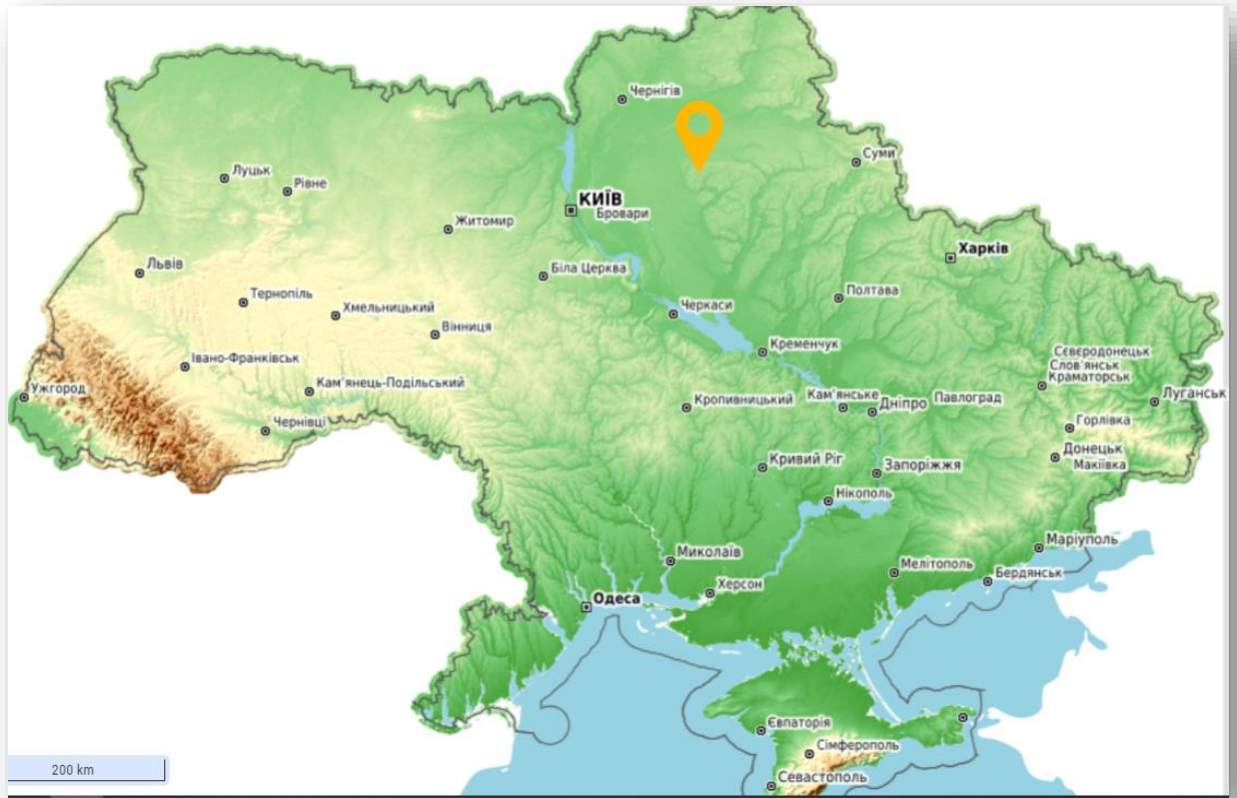
У разі ж виникнення необхідності проведення спеціальних технічних заходів, буде залучено спеціалізовані акредитовані лабораторії, на договірній основі, для проведення таких досліджень, які можуть стосуватися:

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно - захисної зони та найближчої житлової забудови (згідно нормативних показників);
- проведення щорічного моніторингу якості використовуваної води та стічних вод, обстеження водозабірних споруд (згідно нормативних показників);
- контроль за дотриманням допустимих рівнів і тривалості дії шуму (згідно нормативних показників)
- та інших показників при необхідності.

Відповідно до п.2 ст.17 ЗУ «Про СЕО»: у разі затвердження КМУ Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, буде додатково розроблено заходи для здійснення вказаного моніторингу.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Враховуючи територіальне розташування ділянки на дуже значній відстані (рис. 10.1.) від межі сусідніх держав, ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються.

Рис. 10.1. Карта-схема розташування об'єкта, по відношенню до кордону з сусідніми державами.

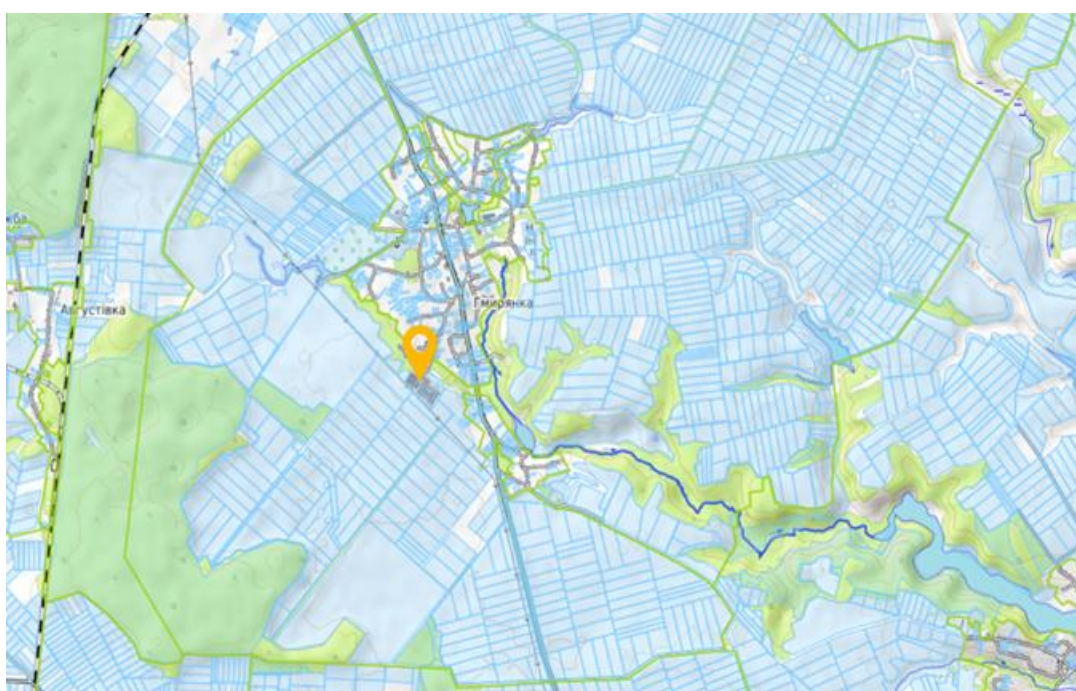
11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Детальний план території орієнтовною площею 13,0138 га що розташована за межами населеного пункту на території Ічнянської міської ради (Гмирянський старостинський округ) Ічнянського району Чернігівської області для проведення реконструкції частини будівель тваринницького комплексу розроблений на підставі розпорядження Ічнянської

райдержадміністрації від 28.07.2020 р. №101 «Про розроблення детального плану території» та відповідно до погодженого завдання на проектування.

В межах території проектування знаходяться земельні ділянки загальною площею території детального плану – 12,8724 га (дві земельні ділянки прощами: 11,2054 га та 1,6670 га, кадастрові номери: 7421782800:03:000:0540 та 7421782800:02:000:0677 відповідно), а також землі не надані у власність чи користування площею – 0,1414 га.

Існуюча територія використовується для обслуговування існуючих будівель та споруд тваринницького комплексу ТОВ «ПРИЛУКИ - ГРАНДБУД».

Рис.11.1 Карта-схема місце розташування об'єкту планової діяльності

Тваринницькі комплекси – місце утримання великої кількості тварин, птахів, кормів, та утворення, накопичення та тривалого зберігання значної кількості органічних відходів, які можуть бути джерелом потрапляння в довкілля різноманітних небезпечних забруднюючих речовин, що негативно впливають на самопочуття, здоров'я та життєдіяльність людини.

Основний вид діяльності - повний цикл вирощування і відгодовування свиней, що здійснюється за сучасною технологією, яка базується на потоковому способі виробництва, яким передбачений безперервний і рівномірний випуск протягом року однакової кількості свиней. Кількість

утримуваних тварин становить: 4650 голів свиней одночасного утримання, що у виробничому процесі, при циклічності зміни тварин, призводить до утримання до 12000 свиней на рік. Додатково на території підприємства – розміщується птахоферма з виробничою потужністю до 1 млн. бройлерів на рік.

До складу об'єкту входять:

- Свинарники №№1- 4 з котельнею;
- Навантажувально – розвантажувальна рампа;
- Ветсанпропускник;
- Склади для зберігання госп.інвентаря;
- Кормоцех з котельнею;
- Розвантажувальна зі складом;
- Пташники №№1-6 з котельнями №№1-2;

Зона інженерної інфраструктури включає:

- трансформаторні підстанції;
- свердловини (технічне водопостачання);
- каналізаційні очисні споруди;
- дизельна площадка;
- пожводойма V=200;
- котельня АБК.

При експлуатації об'єкт здійснюватиме вплив на довкілля переважно за рахунок викидів в атмосферне повітря та рівнів шуму при експлуатації технологічного обладнання.

При реконструкції споруд і будівель тваринницького комплексу, змін природного ґрунтового покриву, клімату і мікроклімату, водного режиму, фізичного і біологічного впливу на флору та фауну району не відбудеться. Вплив на навколишнє природне середовище є прийнятним.

В результаті дотримання санітарно-захисної зони та реалізації заходів з охорони атмосферного повітря, можна в значній кількості зменшити викиди забруднювальних речовин від тваринницького комплексу та відповідно покращити санітарно-епідеміологічну та екологічну ситуацію на прилеглий до підприємства території.

Реалізація даного проекту сприятиме розвитку сільського господарства країни та збільшенню робочих місць. Планована діяльність націлена на реконструкцію тваринницького комплексу, створення нових робочих місць, та мінімізації ймовірності забруднення навколишнього середовища. Реконструкція приміщень для утримання тварин обґрунтоване місцем

розташування раніше існуючих спеціалізованих підприємств і вільної території на даній ділянці, і є найбільш оптимальним з економічної точки зору.